

77

ที่ระลึกพิธีเปิดห้องสมุดประชาชน
“เฉลิมราชกุมารี”
วัดสวนพระโพธิสัตว์

ที่ระลึกพิธีเปิดห้องสมุดประชาชน

“เฉลิมราชกุมารี”

อำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร

๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๖

อาศิรวาทเฉลิมราชกุมารี

เพียบเพ็ญบารมีรัศมีประวรดนระบอบ

ทรงการอันชอบ	ฉมา
ทรงเป็นปราชญ์ศูภรางค์สว่างวิทยะพา	
งานเขียนพระทรงสำ	ชยาย
นับทรงอักษรสัตถ์และจัดพระอภิบาย	
ก่องเกินประเินทมาย	ประมวล
ทรงเปิดทัศน์ะไกลและให้คตติกระสวน	
ข้อคิดพินิจล้วน	วิเศษ
การภายในสตุระการประสานจระพิเทศ	
ทรงพร้อมประนอมเหตุ	สमान
สื่อส่งสาระณียาสถาปนะวิชา	
สิกขาวิชากร	สกาล
จึงในวาระขณะนี้ฤติจนะวิมล	
ด้วยห้องสมุคผล	เฉลิม
แนวแน่น้อมมนะนิกระลึกพระคุณะเต็ม	
ชูเจ็ดพระนามเสริม	สถิตย
เป็นมิ่งขวัญระชนประดลสิริวิวิจ	
พรสรรพศักดิ์สิทธิ์	ถวาย เทอญ

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อมขอเดชะ

ข้าพระพุทธเจ้าคณะศิษยานุศิษย์ วัดสวนพระโพธิสัตว์
รองศาสตราจารย์อัยยา โกมลกาญจน ประพันธ์

ร่วมกันทำให้ชาวลोकอ่านออกเสียงได้
let's join in making a literate world

ศิริพร

สยามบรมราชกุมารี

เวียนบรรจบครบสามรอบ
องค์สยามบรมราชกุมารี
นำพระทศกัณฐ์ทวงโยในปวงราษฎร์
อุปถัมภ์ส่งเสริมเพิ่มโครงการ
อีกทั้งงานด้านการศึกษา
ให้หมู่พสกนิกรต้องสมุดทุกถิ่นที่
ขอทวยเทพเทวาสุราฤทธิ
เป็นถึงขวัญหมู่ประชานาวารณ

ไทยชื่นชอบาทบงส์พระทรงศรี
พระองค์มีพระชันษาสง่างาม
ทรงพระราชกิจทุกสถาน
ได้ประสานให้ประโยชน์เกิดผลดี
ทรงประชามีความรู้ยู่สุขศรี
จะได้มีแสงปัญญาทั่วหน้ากัน
โปรดประสิทธิ์พรประเสริฐให้เกิดฉันท
มีพระชันษายืนหมื่นหมื่นปี

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม

ข้าพระพุทธเจ้าอุบาสิกานุสวัสด์ ช่างสุพรรณ

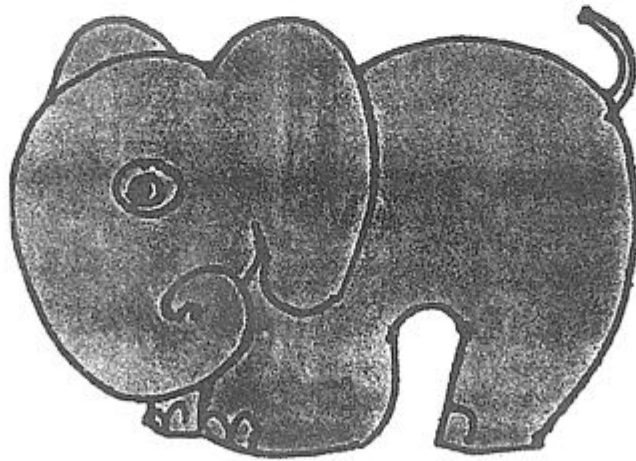

บทพระราชนิพนธ์
และภาพฝีพระหัตถ์

กุมารทอง

สิริภักดิ์ (ไม่มี) ราชบัณฑิตยสถาน กรุงเทพมหานคร

โลกคือมนทริระแค้น
ห้องหับสรรพโศพาร
หนังสือดุจประแจทวาร
จักพบรัตนแท้

ไพศาล
เลิศล้ำ
ไซสุ ท้องนา
ก่องแก้ววิทยา

พระราชนิพนธ์ใน สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พ.ศ. 2520

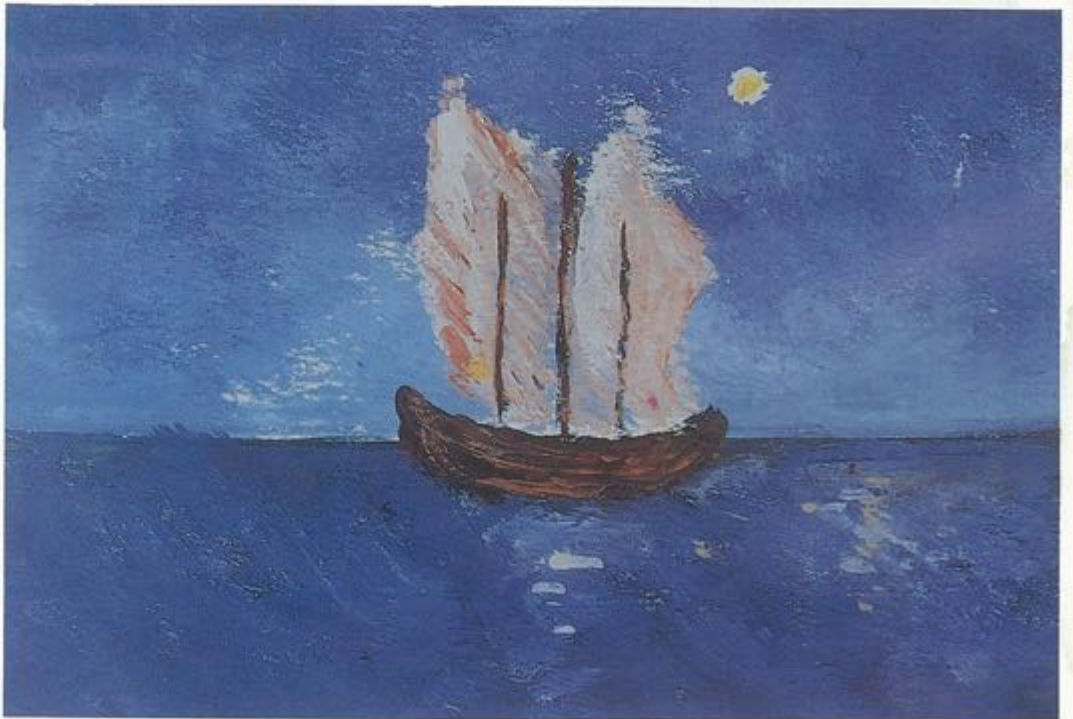

ภาพฝีพระหัตถ์

ที่ระลึกในพิธีเปิดห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี"

ภาพฝีพระหัตถ์

ที่ระลึกในพิธีเปิดห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี"

นิ้นชอบอ่านหนังสือ

พระราชนิพนธ์ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พ.ศ. 2512

ภาษาเป็นบ่อเกิดของวรรณกรรม เมื่อมนุษย์ได้รวบรวมกันเป็นหมู่ก็ได้คิดภาษาพูดขึ้น เพื่อเป็นสื่อใช้ติดต่อในกลุ่มเดียวกัน ในเวลาต่อมาเมื่อมนุษย์ได้รวมกลุ่มกันขึ้นเป็นกลุ่มใหญ่ ความต้องการที่จะจารึกเรื่องราวของตนและวิชาการต่าง ๆ ก็เกิดขึ้น จึงได้คิดตัวหนังสือและเหตุการณ์ในสมัยนั้นไว้ หนังสือในสมัยแรก ๆ ส่วนมากเป็นหนังสือเกี่ยวกับประวัติของคน เช่น 'หนังสือประวัติของผู้ตาย' ที่ใส่ไว้ในประมิศของชาวอียิปต์และเรื่องศาสนา เช่น หนังสือคัมภีร์ทางศาสนาต่าง ๆ เป็นต้น

ในระยะแรกนี้ วรรณคดีที่แท้จริงยังไม่มี หนังสือต่าง ๆ ที่ใช้กันในสมัยนั้นเขียนไว้ในดินเหนียว เช่นตัวหนังสือของพวก "ซูเมอร์" เป็นต้น หนังสือโบราณเหล่านี้ได้สูญหายไปเป็นจำนวนมาก ที่เหลืออยู่ก็เป็นส่วนน้อย

ในสมัยต่อมา เมื่อมนุษย์มีความเจริญก้าวหน้าขึ้น และได้คิดประดิษฐ์ตัวหนังสือต่าง ๆ ขึ้นใช้เขียนภาษาของตน จึงได้เกิดมีหนังสือประเภทต่าง ๆ เป็นจำนวนมากมายหลายชนิด มีทั้งหนังสือนิทานนวนิยายและหนังสือเกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ

หนังสือเป็นบ่อเกิดแห่งความรู้ต่าง ๆ นักปราชญ์ในสมัยโบราณได้ใช้หนังสือบันทึกความรู้และความคิดเห็นต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ไว้เป็นสมบัติตกทอดมาถึงสมัยปัจจุบันเป็นอันมาก เช่นกฎเกณฑ์ทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ เป็นต้น เพราะความรู้ของคนสมัยโบราณนั้นเกิดขึ้นจากความสังเกต เขาเหล่านั้นได้สังเกตความเป็นไปของโลกและจดข้อความต่าง ๆ ในแง่ความคิดเห็นของเขาไว้ คนในสมัยต่อมาได้อ่านข้อความเหล่านั้นและติดตามค้นคว้าเพิ่มเติม ทำให้ความรู้ของมนุษย์กว้างขวางยิ่งขึ้น

หนังสือมีอยู่หลายประเภท เช่น หนังสือทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ อักษรศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ฯลฯ ล้วนแต่มีประโยชน์เป็นอันมาก นักปราชญ์ในสมัยปัจจุบันได้อาศัยตำราวิชาการต่าง ๆ ที่ นักปราชญ์ สมัยโบราณเขียนเอาไว้ วิชาการต่าง ๆ ในสมัยปัจจุบันนี้ไม่ใช่ของใหม่เลย แต่สืบเนื่องมาจาก ความนึกคิด หรือนึกฝันของนักปราชญ์และกวีสมัยโบราณเป็นพื้นฐาน ยกตัวอย่าง เช่น จุล แวน นักประพันธ์ทางด้านวิทยาศาสตร์ได้ตั้งไว้ว่ามีเรือดำน้ำ ซึ่งดำน้ำอยู่ได้เป็นเวลานาน และสามารถ ลอดน้ำแข็งไปโผล่ขึ้นที่ขั้วโลกเหนือได้ ซึ่งในสมัยนั้นยังไม่มีใครคิดว่าจะเป็นไปได้เลย แต่ก็ได้ปรากฏเป็นความจริงขึ้นในสมัยปัจจุบัน

ส่วนหนังสือทางวรรณคดีก็ก่อให้เกิดความเพลิดเพลิน และความรู้อย่างกว้างขวาง เช่น หนังสือรามเกียรติ์ พระอภัยมณี ฯลฯ ก็มีเรื่องที่น่าสนใจมาก นอกจากจะเป็นกลอนที่ไพเราะแล้วยังได้รับความรู้และคติเตือนใจยกตัวอย่างเรื่องรามเกียรติ์นอน "ศึกทพรพี" ผู้แต่งได้เล่าอภักปกริยาของควายได้แจ่มแจ้งชัดเจนเป็นอย่างดี

ความบันเทิงสมัยปัจจุบัน หนังสือพิมพ์และวารสารต่าง ๆ ได้พิมพ์จำหน่ายอย่างแพร่หลายหนังสือเหล่านี้บรรจุความรู้และความบันเทิงล้วนแต่เป็นประโยชน์แก่ผู้อ่านตามพื้นความรู้ของแต่ละคนเป็นอย่างดี แม้จะมีส่วนสแลงอยู่บ้างก็เพียงส่วนเล็กน้อยเท่านั้น นอกจากนั้นยังมีหนังสือที่ผู้แต่งได้รวบรวมหนังสือรุ่นเก่าที่ให้ความรู้อย่างกว้างขวาง ควรแก่ความสนใจไว้ อีกมาก ดังนั้น หนังสือดี ๆ จึงหาอ่านได้ไม่ยากเลยผิดกับสมัยโบราณ เพราะการที่จะเรียนหนังสือศึกษาหาความรู้ เป็นไปด้วยความลำบาก

พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อทรงบูรณะวัดพระเชตุพนฯ ทรงมีพระราชประสงค์จะให้เป็นที่แห่งเล่าเรียนวิชาความรู้ของมหาชน จึงทรงเลือกสรรตำรับตำราต่าง ๆ หรือให้ผู้รู้แต่งขึ้น และโปรดเกล้าฯ ให้จารึกแผ่นหินประดับไว้ในบริเวณวัดพระเชตุพนฯ ศิลจารึกเหล่านี้ มีผู้คัดลอกนำไปพิมพ์หลายหน วัดพระเชตุพนฯ จึงเป็นที่นับว่าเป็นมหาวิทยาลัยแห่งแรกของไทย

นับว่าฉันเป็นผู้ที่มีโชคดีที่มีโอกาสศึกษาในสมัยที่มีหนังสือซึ่งผู้แต่งได้แต่งไว้
เพื่อให้ผู้อื่นได้ค้นคว้าหาความรู้มากมาย

หนังสือนี้	มีมากมาย	หลายชนิด	นำดวงจิต	เร่งรีบ	จิ้นสดใส่
ให้ความรู้	สำเร็จ	บันเทิงใจ	ฉันทึ่งไฟ	ใจสับสน	อ่านทุกวัน
มีวิชา	หลายอย่าง	ต่างจำพวก	ล้วนสะดวก	ค้นได้	ให้สุขสันต์
วิชาการ	สรรมา	สารพัน	ชั่วชีวิต	ฉันอ่านได้	ไม่เบื่อเลย

*** **

ห้องสมุดในทัศนะของข้าพเจ้า

พระราชนิพนธ์ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พ.ศ. 2519

ความรู้ของมนุษย์เป็นมรดกตกทอดกันมาแต่ครั้งโบราณ เมื่อมีการประดิษฐ์คิดค้นตัวอักษรขึ้น ผู้มีความรู้ก็ได้บันทึกความรู้ของตน สิ่งที่คุณค้นพบ เป็นจารึกหรือเป็นหนังสือทำให้บุคคลอื่น ในสมัยเดียวกัน หรืออนุชนรุ่นหลัง ได้มีโอกาสศึกษาทราบถึงเรื่องนั้น ๆ และได้ใช้ความรู้เก่า ๆ เป็นพื้นฐานที่จะหาประสบการณ์คิดค้นสิ่งใหม่ ๆ ที่เป็นความก้าวหน้า เป็นความเจริญสืบต่อไป

ห้องสมุด เป็นสถานที่เก็บเอกสารต่าง ๆ อันเป็นแหล่งความรู้ดังกล่าวแล้วจึงเรียกได้ว่าเป็นครู เป็นผู้ชี้แนะให้เราแก้ปัญหาวิเคราะห์หิววิจารณ์ให้รู้สิ่งควรรู้อันชอบธรรมชอบด้วยเหตุผลได้

ข้าพเจ้าอยากให้เรามีห้องสมุดที่ดี มีหนังสือครบทุกประเภทสำหรับประชาชน หนังสือประเภทที่ข้าพเจ้าคิดว่าสำคัญที่สุดอย่างหนึ่งคือ หนังสือสำหรับเด็ก วัยเด็กเป็นวัยเรียนรู้เด็ก ๆ ส่วนใหญ่สนใจที่จะทราบเรื่องราวต่าง ๆ แปลก ๆ ใหม่ ๆ อยู่แล้ว ถ้าเรามีหนังสือที่มีคุณค่าทั้งเนื้อหาและรูปภาพให้เขาอ่านให้ความรู้และความบันเทิงเด็ก ๆ จะได้เติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ที่รอบรู้ มีธรรมะประจำใจ มีความรักบ้านเมือง มีความต้องการปรารถนาจะทำแต่ประโยชน์ที่สมควร

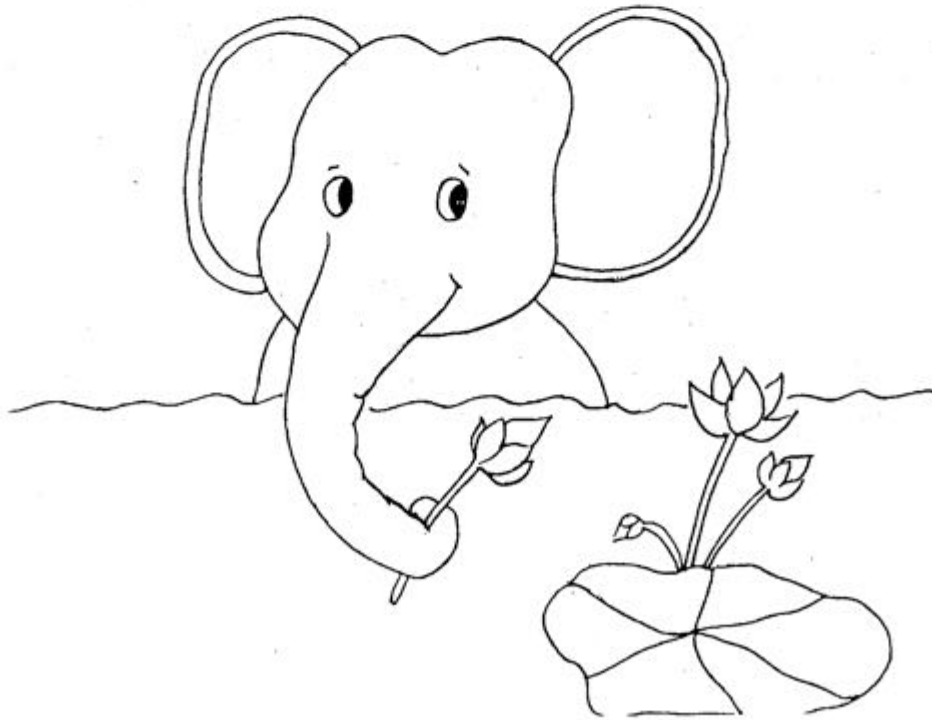

ถวายสมเด็จเจ้า

ตอกบัวดอกน้อย ต่อยบรรจงเก็บถวาย
ขอจงสรวนพระกาย สุขพระทัยให้ทุกข์เอย

น้อยขอประทานถวายในวันประสูติ ๒๕๒๖
น้อย

พระมิ่งขวัญบรรณพิภพ

ทรงส่งเสริมการอ่าน

ด้วยเหตุที่ทรงเป็นนักอ่านพระองค์จึงโปรดหนังสือและทรงใช้ห้องสมุดเป็นประจำ และโปรดงานห้องสมุด ทรงเล่าไว้ในเรื่อง "โรงเรียนจิตรลดา" ว่า "...ครั้งแรกทีเดียวข้าพเจ้าเป็นกรรมการห้องสมุด ... ภายหลังข้าพเจ้าได้รับคัดเลือกเป็นฝ่ายปฏิคม ... แม้ว่าข้าพเจ้าจะชอบห้องสมุดมากกว่า แต่ก็ทำหน้าที่ด้วยความเต็มใจ..." (8 หน้า 574)

ทรงเห็นความสำคัญของห้องสมุดว่า

"...ห้องสมุดเป็นสถานที่เก็บเอกสารต่าง ๆ อันเป็นแหล่งความรู้ ดังกล่าว แล้วจึงเรียกได้ว่าเป็นครู เป็นผู้ชี้แนะให้เราแก้ปัญหาวิเคราะห์หิววิจารณ์ให้รู้สิ่งควรรู้อันชอบด้วยเหตุผลได้"

ข้าพเจ้าอยากให้เรามีห้องสมุดที่ดี มีหนังสือครบทุกประเภทสำหรับประชาชน หนังสือประเภทที่ข้าพเจ้าคิดว่าสำคัญที่สุดอย่างหนึ่งคือ หนังสือสำหรับเด็กวัยเด็กเป็นวัยเรียนรู้ เด็ก ๆ ส่วนใหญ่สนใจจะทราบเรื่องราวต่าง ๆ แปลก ๆ ใหม่ ๆ อยู่แล้ว ถ้าเรามีหนังสือที่มีคุณค่าทั้งเนื้อหาและรูปภาพให้เขาอ่านให้ความรู้และความบันเทิงเด็ก ๆ จะได้เติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ที่รอบรู้มีธรรมะประจำใจมีความรักบ้านเมืองมีความต้องการปรารถนาจะทำแต่ประโยชน์ที่สมควร..." (4 หน้า 287)

"พระมิ่งขวัญบรรณพิภพ," ใน : สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เจ้าฟ้านักการศึกษา.
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. หน้า 323-325

เมื่อเสด็จฯ เยี่ยมห้องสมุดเยาวชนอิหร่าน มีพระราชดำริว่า

"...ไปดูแล้วก็ได้รับความรู้ดีขึ้น และนี่ก็อยากทำหนังสือเพิ่มเติมสำหรับเด็ก ๆ ของเรา เอาเรื่องราวนิทานไทย ๆ ของเรานี้แหละ หรือนิทานชาดกในพุทธศาสนาที่ได้จะเอาเรื่องที่ตัวละครในเรื่องเป็นคนหรือสัตว์ก็มีอันทำได้สารพัดไม่ต้องไปจ้อนิทานฝรั่งเลยภาพประกอบฝาผนังวัดจะได้ไม่ร้องว่า "ภาพไทยนี้แย่มาก ไม่มี perspective หรือ "ภาพไทยน่าเกลียด ผิดส่วนไม่เห็นเหมือนความจริง" ฯลฯ อีกอย่างหนึ่งเราจะได้ส่งเสริมเด็กที่มีฝีมือในเชิงวาดเขียนให้เขียนภาพประกอบได้ด้วย ได้ประโยชน์หลายต่อ ..." (4 หน้า 182)

จากการที่ทรงตระหนักว่า ห้องสมุดเป็นสถาบันสำคัญยิ่งต่อการศึกษาค้นคว้า ต่อการพัฒนาบุคคลสังคม ตลอดจนประเทศไทย จึงทรงสนับสนุนกิจการห้องสมุดเป็นอย่างดี ทรงพระกรุณาฯ รับสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์ เมื่อ พ.ศ. 2519 และเสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดการประชุมสามัญประจำปีของสมาคมมิได้ขาด

"... สำหรับระบบการศึกษาปัจจุบันเวลาที่ใช้ในการศึกษาในห้องเรียนนั้นเป็นเพียงหนึ่งในสามเท่านั้นเวลาที่เหลือสองในสามควรเป็นเวลาที่นักเรียนนักศึกษาจะได้ใช้เพื่อศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองในห้องสมุด นอกจากนี้ การศึกษาในโรงเรียนย่อมมีความจำเป็นในระยะช่วงต้นของชีวิต หลังจากการศึกษาในโรงเรียนหรือในมหาวิทยาลัยแล้ว เราทุกคนก็ยังคงจะต้องศึกษาหาความรู้ตลอดไป เพื่อพัฒนา ตนเองประเทศชาติ จะเจริญก้าวหน้าได้ก็ต้องประกอบไปด้วยประชาชนที่มีความรู้และเป็นผู้ที่พัฒนาแล้วในการพัฒนาตนเองของประชาชนนั้นจำเป็นต้องอาศัยห้องสมุด..." (12 พระราชดำรัส, 2522)

"... บริการห้องสมุดเป็นบริการด้านความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร เพื่อการพัฒนาทางด้านส่วนใหญ่เป็นบริการของรัฐจัดขึ้นเพื่อการศึกษาของแต่ละคน และเพื่อให้สนองความต้องการในการพัฒนาประเทศโดยส่วนรวม ห้องสมุดเป็นสถาบันซึ่งต้องใช้บุคลากรที่ได้รับการฝึกฝนทางวิชาชีพ โดยเฉพาะเป็นผู้ปฏิบัติงานความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันห้องสมุดและสถาบันฝึกอบรมทางวิชาการบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์จึงเป็นสิ่งจำเป็นมากนอกจากนี้

บริการห้องสมุดเป็นบริการแก่สังคม เพื่อความก้าวหน้าทุกวิถีทางของสังคม ห้องสมุดกับสังคมจึงต้องมีความสัมพันธ์กันอย่างแน่นแฟ้น การที่จะกล่าวว่าต้องสัมพันธ์ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ทำงานร่วมกัน ประสานงานกัน รักษามาตรฐานเดียวกัน กล่าวได้ไม่ยาก แต่การปฏิบัติให้ได้ดังกล่าว ยากเย็นนัก

ความสำเร็จในการให้บริการแก่สังคมอย่างกว้างขวาง และลึกซึ้งมีตัวการสำคัญเป็นต้นเหตุคือ การที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่สามารถดำเนินการให้สัมพันธ์กันเป็นระบบตามวิถีทางแห่งศาสตร์ ต่างฝ่ายต่างทำ ต่างฝ่ายต่างถือแนวคิดของตนเป็นสำคัญ จึงเกิดการแตกแยกได้ง่าย ไม่อาจพัฒนากิจการและบริการให้ได้ประโยชน์เต็มที่อย่างที่ควรจะเป็น บริการซึ่งต้องใช้วิชาชีพเป็นหลัก เช่น บริการห้องสมุดนั้นสมาคมทางวิชาชีพมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการพัฒนาทางวิชาชีพสร้างความเป็นหนึ่งเดียวกันระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่กระจัดกระจายอยู่ ตลอดจนวางระหว่างส่วนหนึ่งกับอีกส่วนหนึ่งให้น้อยลง พยายามเป็นนิจที่จะให้ทุกฝ่ายระลึกถึงจุดหมายปลายทางที่มีร่วมกัน คือ พัฒนาการของบุคคลแต่ละคน และสังคม โดยส่วนรวม..." (12 พระราชดำรัส, 2528)

"... ข้าพเจ้าเป็นผู้หนึ่งซึ่งใช้ห้องสมุดอยู่เป็นนิจ และมีความสนใจในกิจการห้องสมุด เป็นอันมากเมื่อมีโอกาสก็มักจะแวะไปเยี่ยมเยียน ได้เห็นความอุตสาหะพยายามของบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดในการเสาะแสวงหาหนังสือตลอดจนสื่อความรู้อื่น ๆ ที่มีคุณค่า ได้พยายามดำเนินงานทางเทคนิคบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ในการจัดหมวดหมู่หนังสือ ทำบัตรรายการ และเครื่องมือในการค้นหาความรู้ที่มีระบบ เป็นที่น่าเสียดายที่ว่าห้องสมุดที่มีการจัดระบบอย่างดีเช่นนี้ บางแห่งมีผู้ใช้น้อยเกินไป การมีหนังสือที่มีคุณภาพและมีเนื้อหาหลากหลายสนองความต้องการทางความรู้และการพัฒนาได้หลายประการนี้นับว่าเป็นการเกื้อกูลการพัฒนาบุคคลให้เป็นผู้ถึงพร้อมด้วยความเจริญก้าวหน้าอย่างไรก็ดีความรู้มีอยู่เพียงในหนังสือ ไม่ได้เข้าสู่สมองของคนก็ไม่สามารถช่วยสร้างความเจริญงอกงามให้แก่คนได้ การทำให้คนอ่านหนังสือจึงเป็นภารกิจสำคัญของบรรณารักษ์" (12 พระราชดำรัส, 2530)

คำนำ

เนื่องในวโรกาสที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินเป็นองค์ประธานในพิธีเปิดห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" อำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร ในวันจันทร์ที่ 1 กุมภาพันธ์ 2536 นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้ และสร้างความปิติยินดีแก่พสกนิกรชาว อำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตรเป็นล้นพ้น

เพื่อเป็นที่ระลึกในวโรกาสสำคัญนี้ ทางคณะผู้จัดทำหนังสือที่ระลึกได้รวบรวมบทพระราชนิพนธ์บางเรื่อง ที่ทรงแสดงทัศนคติต่อห้องสมุดและการอ่าน ภาพฝีพระหัตถ์ บทความที่ชี้ให้เห็นว่าพระองค์ท่านเน้นความสำคัญของห้องสมุด และทรงส่งเสริมการอ่านเสมอมา เรื่องประวัติความเป็นมาและความสำเร็จของการสร้างห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" อำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร นอกจากนี้ยังมีประวัติหลวงพ่อพระมหาโกศล จน.ทวณ.โน ผู้เป็นกำลังอันสำคัญในการดำเนินการและควบคุมการก่อสร้าง รวมทั้งนานาทัศนะของสมาชิกหอหนังสือสวนพระโพธิ์สัตว์

จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์แก่ท่านผู้อ่านทุกท่าน สมความมุ่งหมาย และหากหนังสือเล่มนี้มีข้อบกพร่องประการใด คณะผู้จัดทำหนังสือขอน้อมรับด้วยความเต็มใจ

คณะผู้จัดทำ
มกราคม 2536

ดาปรารภจากผู้ดำเนินการก่อสร้าง

หนังสือเล่มนี้ รวบรวมผู้มีจิตศรัทธาสร้างห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" และตำหนักสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีมากมายสุดจะนำมาบอกกล่าวในหนังสือเล่มนี้ได้ จึงได้แต่ นำความเป็นมาและศรัทธาของญาติโยมที่มีต่อองค์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เพียงแต่โดยย่อ ๆ เท่านั้น เพราะหน้ากระดาษและเวลา แต่ถึงอย่างไรก็ตาม หลวงพ่อ (พระมหาโกศล) จะนำความทรงจำของหลวงพ่อ ทูลให้ทรงทราบด้วยใจของหลวงพ่อ นั่นคือบุญท่านผู้ศิษย์ ท่านบันทึกความจงรักภักดีของลูก ๆ ซึ่งเป็นพสกนิกรของพระองค์ทุก ๆ ผู้ทุก ๆ คนอย่างแน่นอน

ในนามของพสกนิกรขององค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระบรมราชินีนาถทั้งหลายนี้ ขอถวายพระพรแด่พระองค์ทั้งสอง พร้อมทั้งสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ และพระบรมวงศานุวงศ์ ขอให้มีความสุขและนิราศภัย ภายใต้ร่มโพธิ์ร่มไทรด้วยเดชแห่งพุทธานุภาพ ธรรมานุภาพสังฆานุภาพเทอญ

หลวงพ่อพระมหาโกศล จน.ทวณ.โณ

ประกาศจังหวัดพิจิตร
เรื่อง การจัดตั้งห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี"

ตามที่จังหวัดพิจิตร ได้รับความเห็นชอบจากกรมการศึกษานอกโรงเรียน ให้จัดสร้างห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" ที่อำเภอทับคล้อ ประจำปีงบประมาณ 2534 นั้น อาศัย ระเบียบกรมการศึกษานอกโรงเรียน ว่าด้วยห้องสมุดประชาชน พ.ศ. 2529 หมวด 2 ข้อ 6 และข้อ 8 จังหวัดพิจิตร จึงประกาศจัดตั้งห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" ขึ้นโดยใช้ชื่อว่า ห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" อำเภอทับคล้อ ตั้งที่ถนนตะพานหินเพชรบูรณ์ ตำบลทับคล้อ อำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร ตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไป

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ 5 เมษายน พ.ศ.2534

(ลงนาม)   สุพงษ์ ศรีลัมพ์
(นายสุพงษ์ ศรีลัมพ์)
ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจิตร

สำนักพระราชพิธีการ
สวนจิตรลดา กทม. 10303

4 ธันวาคม 2535

เรื่อง เสด็จ ฯ ทรงเป็นประธานเปิดห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี"
อำเภอวังทรายพูน และอำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจิตร

อ้างถึง หนังสือที่ พจ 0027/14652 ลงวันที่ 10 สิงหาคม 2535

ตามที่มีหนังสือให้นำความกราบบังคมทูล ขอพระราชทานอัญเชิญสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนิน ทรงเป็นประธานเปิดห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" อำเภอวังทรายพูน และอำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร ในเดือนกุมภาพันธ์ 2536 ส่วนจะเป็นวันและเวลาใดสุดแต่จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ความแจ้งอยู่แล้ว นั้น

ได้นำความกราบบังคมทูล ทราบฝ่าละอองพระบาทแล้ว ทรงรับเชิญเสด็จฯ ในวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2536 ส่วนจะเป็นวันและเวลาใดขอได้โปรดติดต่อกับเจ้าหน้าที่กองพระพระราชพิธี สำนักพระราชวัง และเจ้าหน้าที่กรมราชองครักษ์ เพื่อร่วมกันพิจารณาจัดทำกำหนดการต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) ท่านผู้หญิงมนัสสินธุ์ วัฒนกุล
(ท่านผู้หญิงมนัสสินธุ์ วัฒนกุล)

ราชเลขานุการในพระองค์สมเด็จพระบรมราชินีนาถ ฝ่ายบริหารงานทั่วไป

กองงานในพระองค์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารี

โทร. 2811202, 2811111 ต่อ 21, 23

ผู้ประพันธ์มีการก่อสร้าง

เสด็จบุ๋พรหมมาลีปิยะ (คุณแม่หญิงเจ็๋อจันทร์ มุตตามระ)

พิธีเสกในพิธีเปิดห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี"

เสด็จปู่เล็ก (คุณแม่กิมฮวย ประสพพัทลุง)

ความเป็นมาของ

การจัดสร้างห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" อำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร

อุบาสิกาพุลสวัสดิ์ ช่างสุพรรณ

ก่อนที่จะรับ โครงการจัดสร้างห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" อววยเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในวโรกาสที่ทรงเจริญพระชนมายุครบ 36 พรรษา ในปีพุทธศักราช 2534 นั้น

พระเดชพระคุณหลวงพ่พระมหาโกศล จน.ทวณ.โณ ประธานสำนักสงฆ์สวนพระโพธิสัตว์ได้ดำริและก่อตั้งหอหนังสือสวนพระโพธิสัตว์ขึ้น เพื่อให้พระภิกษุ สามเณร อุบาสิกา อุบาสิกา ตลอดจนญาติโยม ใช้เป็นสถานที่เพิ่มพูนปัญญาและพักผ่อนหย่อนใจ

โดยเดิมที่หอหนังสือดังกล่าว มีขนาดตัวอาคารกว้าง 5 เมตร ยาว 17 เมตร สูง 4 เมตร ส่วนหลังคาสูง 3 เมตร รวมพื้นที่ 85 ตารางเมตร ใช้เงินในการก่อสร้าง จำนวน 280,000 บาท ค่าวัสดุครุภัณฑ์ 30,000 บาท และค่าหนังสือสิ่งพิมพ์ตลอดจนวัสดุที่สนวัสดุอีก 100,000 บาท หอหนังสือแห่งนี้เปิดดำเนินการครั้งแรกเมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ พุทธศักราช 2531 โดยได้รับความเมตตาจากเสด็จปุพพรมมาลีปิยะ (คุณแม่หญิงเจือจันทร์ มุตตามระ) เป็นประธานในพิธีเปิด

การบริหารงานของหอหนังสืออยู่ภายใต้การอนุมัติของพระเดชพระคุณหลวงพ่พระมหาโกศล โดยมีอุบาสิกา พุลสวัสดิ์ ช่างสุพรรณ เป็นบรรณารักษ์ควบคุมดูแลการทำงาน มีเจ้าหน้าที่ช่วยงานผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนประมาณ 10 คน จัดหมวดหมู่ทำบัตรรายการหนังสือและสิ่งพิมพ์ ในระบบทศนิยมดิวอี้ มีหนังสือจำนวน 5,000 เล่ม เปิดให้บริการทุกวัน ในวันจันทร์-ศุกร์ โดยเปิดบริการเวลา 12.00 - 14.00 น. และ 17.30 - 19.30 น. สำหรับวันเสาร์ อาทิตย์ เปิดบริการ 10.00 - 14.00 น. และ 17.30 - 19.30 น. จนในปี พ.ศ. 2534 มีสมาชิกจำนวน 750 คน

ด้วยการดำเนินงานของหอหนังสือได้ขยายบริการกว้างขวางมากขึ้น มีผู้สนใจมาใช้บริการจากหลายวัยและอาชีพ หลวงพ่จึงดำริจะให้หอหนังสือเป็นประโยชน์แก่ทุกกลุ่มชน จึงได้พิจารณามอบหอหนังสือและสิ่งพิมพ์ให้อยู่ในการบริหารงานของกรมการศึกษานอกโรงเรียน โดยกรมการศึกษานอกโรงเรียนขอให้เจ้าหน้าที่หอหนังสือสวนพระโพธิสัตว์ช่วยควบคุมและดูแล

ให้บริการไปพลางก่อน

ต่อมาในปีพุทธศักราช 2534 ในวโรกาสที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเจริญพระชนมายุ 36 พรรษา ด้วยความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงมีต่องานการศึกษาของชาติกระทรวงศึกษาธิการจึงเห็นสมควรเชิญชวนหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ตลอดจนประชาชนทั่วประเทศ ร่วมกันจัดสร้างห้องสมุดประชาชนเฉลิมพระเกียรติ ในการนี้พระเดชพระคุณหลวงพ่อบรมหาโกศล จน.ทวณ.โณ ได้สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ ในองค์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ทรงมีพระราชปณิธานที่จะให้ประชาชนคนไทย ได้มีโอกาสในการศึกษาหาความรู้ทั่วทุกถิ่นจากห้องสมุดที่สมบูรณ์แบบ หลวงพ่อบรมหาโกศล จึงได้รับโครงการการจัดสร้างห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" ซึ่งได้จัดสร้างห้องสมุดเป็นตัวอย่างอาคารคอนกรีตขนาดใหญ่ 2 ชั้น ขอบข่ายด้านข้างจากแบบแปลนของกรมการศึกษานอกโรงเรียนออกไปอีกด้านละ 5 เมตร พร้อมกับจัดหาหนังสือวัสดุครุภัณฑ์ ไว้อย่างพร้อมเพียง นอกจากนี้ได้สร้าง พระตำหนักที่ประทับ พักผ่อนพระราชอิริยาบถอีก 1 หลัง ทั้งนี้อาคารทั้ง 2 สร้าง ในเนื้อที่ 2 ไร่ 2 งาน คิดเป็นมูลค่า 4,500,000 บาท

ปัจจัยที่ใช้ในการก่อสร้างอยู่ในความอุปถัมภ์จากเสด็จปู่พรหมมาลีปิยะ (คุณแม่หญิงเจือจันทร์ มุตตามระ) และญาติโยมผู้มีจิตศรัทธาสละกำลังทรัพย์จำนวนร้อย จำนวนพัน จำนวนหมื่น จำนวน แสนบาท และคณะพระภิกษุ สามเณร อุบาสก อุบาสิกา ตลอดจนญาติโยมที่สละกำลังกายถวายแรงช่วยในการก่อสร้าง

ฉะนั้นห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" และพระตำหนักที่ประทับรับรองสำเร็จได้ด้วยอาศัยกำลังทรัพย์และกำลังกายของผู้มีจิตศรัทธาดังกล่าว และที่สำคัญที่สุดก็ด้วยพระบารมีในองค์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ปกเกล้าเราชาวไทยทุกคน

ความสำเร็จของห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" ทับล้อ

หลวงพ่อพระมหาโกศล จันทวนโก

เริ่มจากหอหนังสือ วัดสวนพระโพธิสัตว์ โดยได้รับการเสนอแนะจากอุบาสิกาพุดสวัสดิ์ ช่างสุพรรณ ซึ่งคงเป็นเพราะสายเลือดบรรณารักษ์ ซึ่งจบปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยรามคำแหง ทั้งยังได้รับการสนับสนุนจากเพื่อน ๆ บรรณารักษ์ของเธอ และได้รับความเมตตาอนุเคราะห์จาก อาจารย์ซึ่งได้สอนวิชาบรรณารักษ์ให้ในมหาวิทยาลัยด้วยที่จำได้ก็คือ อาจารย์พิมลพรรณ และอาจารย์ยุพา

ได้ช่วยจัดหาหนังสือให้ โดยผ้าป่าบ้าง โดยบอกบุญกับผู้มีศรัทธาบ้าง "หอหนังสือ" จึงเกิดขึ้น ปัจจุบันมีสมาชิกที่มาใช้บริการถึง 700 เศษ นับว่าน่าภูมิใจ สำหรับบ้านนอกอย่างนี้

อยู่มาวันหนึ่ง ในปี 2534 อุบาสิกาพุดสวัสดิ์ ก็มาเรียนให้ทราบว่า หนังสือพิมพ์บอกข่าวว่าให้สร้าง "ห้องสมุดประชาชน" อวายเป็นอนุสรณ์ครบ 3 รอบ แด่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารี โดยรัฐและเหล่าพสกนิกรผู้มีความเคารพรัก อาตมาก็ถามเธอว่าใครเป็นเจ้าของโครงการ เธอตอบว่ากระทรวงศึกษาฯ อาตมาก็เคารพนับถือในจริยาวัตรของพระองค์ และทราบว่า ทรงรักหนังสือและห้องสมุดมาก สำคัญก็คือทรงรักการอ่าน และการเรียน

จากนั้นอาตมาก็ได้รับการสนับสนุนจากเสด็จปู่พรหมมาลีปิยะ ทั้งคณะอาจารย์ของอุบาสิกาพุดสวัสดิ์ จากมหาวิทยาลัยรามคำแหงว่าจะช่วยจัดหาหนังสือเสริมให้ พร้อมทั้งญาติโยมผู้รักเคารพในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารี อาตมาจึงปรึกษาวีศวกร 2 ท่าน คือ อาจารย์สมบุรณ์ กาญจนฉนิตี และนายช่างเกียรติศักดิ์ ทองประเสริฐ

พร้อมทั้งคุณปู่ (พรศรี) คุณบัวจันทร์ แม่บ้านของนายช่างทั้ง 2 และนิมนต์เจ้าอาวาสมาเพื่อปรึกษา ท่านเจ้าอาวาสพร้อมทั้งพระในวัดต่างก็มีความยินดีที่จะทำอวายนุสรณ์สมเด็จพระเทพฯ ในครั้งนี้ อาตมาจึงเจริญพรให้ กศน.พิจิตรทราบว่าทางวัดสวนพระโพธิสัตว์ จะสร้าง "ห้องสมุดประชาชนเฉลิมราชกุมารี" อวายนุสรณ์สมเด็จพระเทพฯ

ความเป็นมาของตำหนักสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เนื่องจากพระองค์ทรงลำบากด้วยห้องสุขา ตามที่อาตมาได้อ่านหนังสือเสด็จพม่าและเล่มอื่นๆ จึงบอกญาติโยมว่าจะสร้างห้องสุขาถวายด้วยเป็นพิเศษเมื่อประกาศแล้ว ปรากฏว่าญาติโยมขอให้สร้างเป็นตำหนัก ยินดีช่วยทั้งกำลังเงินและกำลังกาย จึงตกลงขอให้นายช่างเกียรติศักดิ์ ทองประเสริฐ ออกแบบและทำแปลนให้ พวกลูกหลานทั้งหลายพากันพร้อมใจตั้งแต่ชุดหลุมเสาขึ้นไป พลอยให้ได้สร้างห้องสมุด มีผู้คนมาช่วยถวายแรงมากมายจนสำเร็จด้วยดี เครื่องใช้สอยภายในตำหนัก อุบาสิกาพุลสวัสดิ์เป็นผู้จัดแจงทั้งเครื่องสุขภัณฑ์ มีหลายอย่างเบ็ดเสร็จ

เครื่องใช้ในห้องสมุด เป็นต้นว่าชั้นหนังสือ ตู้บัตรรายการ โต๊ะ เก้าอี้ เกาน์เตอร์ คณะอาจารย์พาและอาจารย์พิมพ์พรหมช่วยหาแบบแปลนมาให้พระช่วยกันทำถวาย บริษัทรินธิทัศน์ฯ ถวายโทรทัศน์ เครื่องฟัง วิทยุโอดลับ คณะพลโทธีรศักดิ์ ชีรธานนท์ ถวายเครื่องถ่ายเอกสาร นาฬิกา คณะคุณสมเกียรติ ถวายเครื่องโรเนียว คุณกฤษณะและคุณศิริพร จินใจตรง ถวายเครื่องพิมพ์ดีด และค่าแรงเฟอร์นิเจอร์

อาตมาขออนุโมทนา คณะเจ้าอาวาสและพระช่างไม้ ปูน ไม้ประดับ และพระช่างเหล็ก พร้อมทั้งญาติโยม ที่ได้ถวายความช่วยเหลือมาจนสำเร็จเรียบร้อยจนถึงวันนี้

ขอจงมีความสุขสมปรารถนาเทอญ

★★★ ❀❀❀ ★★★

ป.ล. ความจริงอยากจะบอกกล่าวเล่าสืบให้ทั่วถึงแต่หนังสือเล่มนี้เจ้าของโรงพิมพ์นี้ตั้งใจถวายสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในครั้งนี้ด้วยความเต็มศรัทธา จึงกระทำตนเหมือนตัวผึ้งที่สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธ ซึ่งตรัสไว้ ฉะนั้นลูก ๆ หลาน ๆ ทั้งหลายที่หลวงพ่อดีได้เอยนามหรือพระนามในที่นี้ ก็จงมั่นใจว่าหลวงพ่อบันทึกไว้ในสัญญาเจตสิกของ หลวงพ่อทุกผู้ทุกคน

ขอให้เทพคาบอกผู้รักษาพระพุทธศาสนาและเทพคาผู้รักษามหานพดลเศวตฉัตร ได้โปรดชุบอุปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ และสมเด็จพระราชปิตาสมเด็จพระราชมารดา กับทั้งบรมวงศานุวงศ์ ให้สมปรารถนา ในการเสริมสร้างพระบารมีเทอญ และลูกหลานทั้งหลาย จงทำมาค้าขึ้นมีความสุขความเจริญโดยทั่วถึงกัน

ประวัติย่อ

พระมหาโกศล จันทวนโณ

WS พระมหาโกศล จันทวนโณ (จันทรศรีสุข) สำนักสงฆ์สวนพระโพธิสัตว์ ตำบลทับคล้อ อำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร บิดาชื่อนายสิงห์ จันทรศรีสุข มารดาชื่อนางฉัตร จันทรศรีสุข เกิดเมื่อวันที่ 19 ตุลาคม พ.ศ. 2475 ที่วัดบ้านป่า หมู่ที่ 1 ตำบลทับคล้อ อำเภอตะพานหิน ปัจจุบันเป็นอำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร ปัจจุบันอายุ 60 ปี พรรษาที่ 20 มีพี่น้องร่วมท้อง 3 คน เป็นชาย 1 คน หญิง 2 คน คนที่ 1 พระมหาโกศล จันทวนโณ คนที่ 2 นางทองหล่อ จันทรศรีสุข คนที่ 3 นางชอบ จันทรศรีสุข ได้รับการอุปสมบทเมื่อวันที่ 11 มกราคม 2515 พระอุปัชฌาย์พระราชวิมลเมธี วัดมงคลทับคล้อ จบภาคการศึกษา พ.ม. นักรธรรมชั้นโทเปรียญธรรม 4 ประโยค สอบได้ที่วัดมงคลทับคล้อ เริ่มเรียนพระกรรมฐานสำนักวัดเกตุมดีศรีวราราม จังหวัดสมุทรสาคร โดยมีพระเดชพระคุณหลวงปู่ พระครูภาวนาวรรคุณ เป็นผู้สอนพระกรรมฐาน กลับมาอยู่วัดมงคลทับคล้อเมื่อปี พ.ศ.2515 ได้เปิดภาคปฏิบัติขึ้นที่วัดมงคลทับคล้อ ปี พ.ศ.2520 โดยมีกำนันเอนก นางน้ำค้าง สามเจริญ มีจิตศรัทธาถวายที่ดิน จำนวน 4 ไร่ และครูอำนาจ นางสุรีย์ ศรีเจริญ ได้ถวายที่ดินอีก 4 ไร่ และมีญาติโยมมีจิตศรัทธาซื้อที่ดินเพิ่มอีก 16 ไร่ ซึ่งเป็นที่ก่อสร้างห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" พร้อมด้วยพระดำหนักที่ประทับรับรอง สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทั้งนี้ได้แยก โฉนดที่ดินถวาย สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จำนวน 2 ไร่ 2 งาน

หลวงพ่อพระมหาโกศล อนฺตธมฺโม

ที่ระลึกในพิธีเปิดห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี"

สิ่งขบปลความเป็นมาของ สำนักสงฆ์สวนพระโพธิสัตว์

สำนักสงฆ์สวนพระโพธิสัตว์ได้เปิดป้ายเมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2520 โดยมีพระเดชพระคุณหลวงพ่อดุสิตพระราชาวิมลเมธี เจ้าคณะจังหวัดพิจิตร เป็นประธานเปิด และได้อาราธนาพระเดชพระคุณหลวงพ่อดุสิตพระครูภาวนาวรรคุณ เจ้าอาวาสวัดเกตุมดีศรีวราราม เปิดป้ายนำพระทัยพระโพธิสัตว์ และป้ายท่านเจ้าคุณทั้ง 10 เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2520 นอกจากนี้สวนพระโพธิสัตว์ซึ่งเป็นศูนย์กลางแล้วยังมีสาขาอีก 11 แห่ง ตามที่มีผู้ศรัทธาบริจาคที่ดิน ภายในสวนพระโพธิสัตว์มีพระพุทธรูปอีกมากมาย ซึ่งมีหลวงพ่อดุสิตพระมหาโกศล จน.ทวณ.โณ ได้นำญาติสร้างพร้อมโบริบัลลังก์ ไม้โพธิ์ศรีสรุ และอวยพระนามตามที่ปรากฏในพระไตรปิฎก มีเจดีย์บรมจักรคุติศบรมธาตุและเจดีย์อื่น ๆ มีบ่อน้ำ มีพันธุ์ไม้นานาชนิด ฯลฯ ซึ่งจะได้สร้างต่อไป

วัตถุประสงค์ของสำนักสงฆ์สวนพระโพธิสัตว์

1. ด้วยศรัทธาอันแรงกล้าที่จะเผยแพร่และดำรงไว้ซึ่งพระพุทธศาสนา โดย
  - 1.1 ให้ประชาชนรับศีลบารมี
  - 1.2 ให้ประชาชนรับศีลอุปัชฌายะ โดยบวช พระ เณร อุบาสิกา และอุบาสิกา
  - 1.3 ให้ประชาชนรับศีลปรมัตถบารมี โดยรับศีลข้อใดข้อหนึ่งหรือหลายข้อในศีลห้า ตลอดชีวิต
  - 1.4 ให้ประชาชนปฏิบัติพระกรรมฐาน โดยปรารภสมาธิและปัญญา
  - 1.5 ให้ประชาชนสมาทานธุดงค์วัตร ข้อใดข้อหนึ่งในธุดงค์ 13 ข้อ
  - 1.6 ให้มีการประพฤติคุณฐานวิธี และศีลปรีวาสน
2. ช่วยชี้แนะแนวทางที่ถูกต้องให้แก่พุทธศาสนิกชนผู้เลื่อมใสและมุ่งหวังที่จะยกระดับจิตของบุคคลในสังคมที่เสื่อมลงให้สูงขึ้น
3. เพื่อให้เป็นแหล่งสร้างบารมีพระโพธิสัตว์และญาติ

สวนพระโพธิสัตว์เป็นสำนักเรียนฝ่ายวิปัสสนาธุระ อำนวยการสอนโดยพระมหาโกศล จน.ทวณ.โณ สังกัดวัดมงคลทับคล้อ ซึ่งมีท่านเจ้าคุณพระราชาวิมลเมธี ปัจจุบันพระเทพญาณเวที รองภาค 4 เจ้าคณะจังหวัดพิจิตรเป็นเจ้าของสำนัก

อุบาสิกาพลสวัสดิ์ ช่างสุพรรณ
หัวหน้าฝ่ายอุบาสิกา วัดสวนพระโพธิ์ตัดอ้อ

ความเป็นไทยในบทกลอน

หอหนังสือ

หอหนังสือนี้หน้าพาเราสุข
 ช่วยดับทุกข์คลายกังวลพ้นความเหงา
 ช่วยส่งเสริมเพิ่มความรู้แก่หมู่เรา
 อ่านคลายเศร้ามีสุขสนุกเอย
 จากสมาชิกหอหนังสือ
 หอหนังสือคือสถานสารนัลล้ำค่า
 ที่ค้นคว้าหาปัญญาพาแตกฉาน
 พร้อมโลก-ธรรมนำรวมไว้ให้บริการ
 เจิญทุกท่านอ่านหนังสือสืบปัญญา
 จากสมาชิกหอหนังสือ
 หอหนังสือแหล่งความรู้นำศึกษา
 ชาวประจำควรจำซึ่งคำสอน
 รู้ไว้ใจว่าใส่บ่าอย่าตัดรอน
 ขอวิงวอนมาซิ อ่านด้วยกัน
 จากสมาชิกหอหนังสือ
 หอหนังสือสร้างเสริมเพิ่มปัญญา
 ได้พบพาคความรู้เป็นครูสอน
 ว่าทุกสิ่งจริงแท้และแน่นอน
 จะม้วยมรณควรทาดำเราเรียน

สมาชิกหอหนังสือ

ห้องสมุด

ห้องสมุดดุจทางสู่ปรางค์ไส	ชุมทรัพย์ใหญ่ในหล้ามหาศาล
ผู้ทรงธรรมดำริบริการ	วิทยาทานอ่านได้จัดให้ฟรี
บรรณารักษ์ภักดีช่วยชี้สอน	กายโคลงกลอนอ่อนหวานอย่าพาลหนี
เปรียบเสมือนเพื่อนใจมิตรไมตรี	เอื้ออารีชี้นำให้อำไพ
หนังสือดีชี้ช่องให้มองเห็น	ข้อธรรมเด่นพื้นมากล่าวปราศรัย
แสดงอรรถสัจจะประนัย	ศึกษาไว้ให้รู้เป็นครูเรา
ประมวลสารอ่านเกิดก่อเกิดผล	เหมือนมีมนต์ดลกลับพันอับเฉา
พลันก้าวหน้าพาเลิศบังเกิดเจ้าวี	นำพงศ์เผ่าเขาวงกตเป็นคนดี
ห้องสมุดดุจคลังพลังเสริม	ประหนึ่งเพิ่มเติมให้ได้ศักดิ์ศรี
มั่นอยากรู้ดูพบครบถ้วนดี	คำขวัญมีตาชด้นพาขึ้นบาน
ประพันธ์กลอนวอนท่านมาอ่านเขียน	จ่านงค์เนียรเพียรแจงสำแดงสำสั่น
หวังสร้างสรรค์จรยวิงำการ	ให้ลูกหลานจำญลลลลเป็นปราชญ์เอย

ทญั้ววิมทาพ

หนังสือ

หนังสือนั้นมีค่าราคายิ่ง	ทุกทุกสิ่งได้จัดหาเอามาไว้
พวกเราจงได้ถนอมอย่างพร้อมใจ	ด้วยการได้ค่อยค่อยเปิดเถิดพวกเรา
เปิดเบาเบาหนังสือเราเขาคงชอบ	เปิดแรงซอกและซ้าตำอับเฉา
อาจหลุดขาดเพราะแรงแห่งพวกเรา	ด้วยความเขลาท่านเป็นครูไม่รู้เลย
รักหนังสือคือรักครูผู้สอนสั่ง	เพียรระวังรักษาอย่าพาเฉย
ชุมทรัพย์ใหญ่ทางปัญญาท่านว่าเปรย	โบราณเอ่ยกราบหนังสือคือมงคล
พวกเรามารักษาความดีเก่า	ทุกคำเจ้าอ่านหนังสือคือมรรคผล
แสงปัญญาส่องสว่างกลางกมล	จะหลุดพ้นด้วยปัญญาพาสุขเอย

แม่ยุ้ย

*** **

จิตผู้อ่านสัพพัญญูให้

ทัศนะจากสมาชิก

อุบาสิกา พุทธสวัสดิ์ ช่างสุพรรณ สมาชิกเลขที่ 2 หอหนังสือสวนพระโพธิสัตว์ อำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร

ในฐานะที่เป็นผู้ได้รับมอบหมายจากพระเดชพระคุณหลวงพ่อบรมหาโกศล จน.ทวน.โณ ให้ควบคุมดูแล และดำเนินงานหอหนังสือสวนพระโพธิสัตว์มาตั้งแต่แรก เริ่มจัดตั้งมาจนถึงปัจจุบัน ดิฉันดีใจและภูมิใจที่ดำริการจัดตั้งหอหนังสือของหลวงพ่อบรรลุวัตถุประสงค์และประสบความสำเร็จ อีกทั้งยังเจริญก้าวหน้าอย่างมาก ท่านเป็นผู้จุดแสงสว่างทางปัญญาทั้งทางโลกและทางธรรม ให้กับพวกเรา

ดิฉันยังไม่เคยลืมภาพแห่งความตื่นเต้น ร่าเริงยินดีของพวกเราชาวสวนพระโพธิสัตว์ ในวันที่หอหนังสือเปิดให้บริการเป็นวันแรก จากวันนั้นจนถึงวันนี้ความเจริญเติบโตของหอหนังสือ ถ้าจะเปรียบก็ถือได้ว่าเป็นผู้ใหญ่เราพยายามทุกวิถีทางที่จะให้หอหนังสือแห่งนี้เป็นประโยชน์แก่ทุกกลุ่มชนให้ได้มากที่สุด โดยมีการชักชวนอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้มาใช้บริการและโดยส่วนตัวดิฉันเองโชคดีที่มีเพื่อนรักการอ่านและยังรู้จักเกี่ยวกับผู้คนเป็นจำนวนมากจึงมีโอกาสได้ชักชวนและขอให้เขาเหล่านั้นช่วยซื้อหนังสือและบอกรับสมัครเป็นสมาชิคนิตยสารวารสารให้กับหอหนังสือ ซึ่งได้รับความอนุเคราะห์เป็นอย่างดีมาตลอด และยังได้รับความอนุเคราะห์เป็นพิเศษจากร้านเช่าหนังสืออนงค์สาสน์ อำเภอทับคล้อ โดยยกหนังสือในร้านทั้งหมดให้หอหนังสือไว้บริการแก่สมาชิก ในส่วนของกิจกรรม เราจัดทำกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในโอกาสต่าง ๆ จัดมอบรางวัลผู้ให้บริการมากที่สุดในรอบปี จัดประกวดคำขวัญเกี่ยวกับหนังสือและการอ่าน ในปี 2534 เนื่องในวโรกาสที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เจริญพระชนมายุครบ 3 รอบ ทางหอหนังสือได้เปิดรับสมัครสมาชิกฟรีตลอดเดือนเมษายน เพื่อเป็นการเฉลิมฉลองด้วย

ดิฉันตื่นเต้นและยินดียิ่งอีกครั้ง เมื่อได้ทราบว่าพระเดชพระคุณหลวงพ่อบรมหาโกศล รับโครงการ จัดสร้างห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" ดีใจและปลื้มใจแทนผู้รักการอ่านว่าต่อไปเขาเหล่านั้น จะได้ใช้บริการจากห้องสมุด เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลสนองพระราชปณิธาน ในองค์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในจิตใจสำนึกดิฉันมั่นใจเป็นอย่างยิ่งว่า เพราะพระบารมีขององค์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เป็นแน่แท้ จึงทำให้ประชาชนคนไทยทุกคน ได้มีโอกาสเห็นและใช้บริการแหล่งความรู้ที่มีชื่อว่า ห้องสมุดประชาชน

"เฉลิมราชกุมารี"

ประโยชน์จากห้องสมุดของพระโพธิสัตว์จำแนกได้เป็นข้อ ๆ ดังนี้

1. เพื่อการศึกษา ห้องสมุด มีหนังสือทุกระดับชั้น ตั้งแต่ระดับประถม มัธยม อีภมมหาวิทยาลัย ตามความต้องการของผู้ใช้บริการ
2. เพื่อให้ความรู้และข่าวสาร และวิทยาการ ความเคลื่อนไหวทั้งภายในและนอกประเทศทั่วโลก เช่น หนังสือ พิมพ์
3. เพื่อค้นคว้าวิจัย วิทยาการใหม่ ๆ จำเป็นอย่างยิ่งจะต้องใช้พื้นฐานจากหนังสือเก่า ๆ นำมาวิเคราะห์
4. พักผ่อนหย่อนใจ เช่น นิทาน นิยาย นวนิยาย
5. เพื่อจรรโลงใจ การอ่านหนังสือบางเล่มทำให้เรารู้สึกมีความสุขใจ พร้อมกับได้ความรู้ไปด้วย เช่น หนังสือเกี่ยวกับศาสนา

พระวิศด ยโสธโร

เมื่อคราวที่หลวงพ่อเมตตาสร้างหอหนังสือประจำสวนพระโพธิสัตว์ ผมดีใจมากครับ เพราะห้องสมุดเป็นสิ่งที่ผลเคยคิดฝันอยากจะมี อยากจะทำ และยิ่งดีใจมากเมื่อทราบว่าหลวงพ่อท่านได้มีโอกาสสนองพระราชดำริสร้างห้องสมุดประชาชน 'เฉลิมราชกุมารี' ถวายสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ เนื่องในวโรกาสมีพระชนม์ครบ 3 รอบ

เมื่อทุกอย่างพร้อม หลวงพ่อก็ก้มมือทำเองและได้นำพระภิกษุ สามเณร อุบาสิกาและคณะศิษย์ พากันทุ่มเททั้งกำลังทรัพย์ กำลังกาย พร้อมด้วยจิตใจที่เปี่ยมด้วยศรัทธา ที่มีต่อสมเด็จพระเทพฯทุกคนทั้งเหน็ดเหนื่อยทั้งสนุกและสุขใจมุ่งหวังที่จะได้เห็นห้องสมุดที่สมบูรณ์แบบเกิดขึ้นในหมู่บ้านเรา ไว้สำหรับผู้รักการอ่านการค้นคว้าทุก ๆ คนดั่งที่ทรงมีพระราชดำรัสไว้ และจากการร่วมงานได้พบเห็นสิ่งต่าง ๆ ก็เกิดความรู้สึกขึ้นมาว่า ถ้ามันเป็นไปได้ ผมอยากที่จะถวายห้องสมุดแห่งนี้จะได้เป็นห้องสมุดที่สมบูรณ์แบบ ดังใจฝันแต่เดิมนั้นเป็นเพียงแต่ความรู้สึก.....เท่านั้น แต่ก็มีเหตุที่ก่อให้เกิดความรู้สึกเช่น นั้น ขอบคุณ

นายอนันต์ สิริวิรัช

ผมดีใจที่ได้ไปขุดดินตอนกลางคืนกับพ่อแม่ น้องอ้อ อากาศเย็นสบายขุดดินคนเยอะสนุกดี ได้บุญสร้างห้องสมุดด้วย หลวงปู่บอกว่าทำห้องสมุดจะได้มีปัญญา เฉลียวฉลาด และมีหนังสือการ์ตูนอ่านเยอะด้วย ดีใจจัง

ค.ช. วัลลภ สิริวิรัช

ชุมทรัพย์ทางปัญญา

หนังสือคือ "โลก" ใครก็ไม่ทราบเป็นผู้กล่าวประโยคนี มันเป็นประโยคที่ถูกใจฉัน หนังสือคือประตูเปิดสู่โลกภายนอก เป็นพาหนะที่สามารถนำเราท่องเที่ยวไปได้ทุกสถานที่ ด้วยราคาถูก, เป็นมิตรในยามที่เรานั่งคอยใครบางคนหรือคอยสิ่งใดเพียงหนังสือดี ๆ สักเล่มก็ทำให้การรอคอยที่เคยคิดว่าน่าเบื่อหน่ายกลับมีประโยชน์, ในวันหยุดนอนอ่านนวนิยายสักเรื่องก็เป็นช่วงเวลาของการพักผ่อนที่มีความสุข หรือในเวลาต้องการทราบข้อมูลในบางเรื่อง ก็ค้นได้จากหนังสือเช่นกัน

ร้านหนังสือ คือชุมทรัพย์ทางปัญญาแห่งหนึ่ง แต่สำหรับบางคน, บางชุมชน แหล่งค้นคว้าหาหนังสือก็ได้แก่ "ห้องสมุด" เช่น ห้องสมุดประชาชน ห้องสมุดโรงเรียน จนถึงห้องสมุดมหาวิทยาลัย

ห้องสมุด กับฉันผูกพันกันมาตั้งแต่ฉันเรียนอยู่ชั้นประถมจนกระทั่งสำเร็จการศึกษา เมื่อกลับมาอยู่บ้านนิยักรักการอ่านมิได้เจือจางแม้แต่น้อย จึงรู้สึกอึดอัดที่หาหนังสือได้ยากมาก ห้องสมุดประชาชน ที่มีอยู่ก็เปิด-ปิด ตามเวลาราชการ สถานที่ตั้งก็ห่างไกลจากชุมชน สำหรับหนังสือก็มีไม่กี่ประเภท โดยมากเป็นหนังสือพิมพ์ เมื่อฉันรู้ว่าในสวนพระโพธิ์สัตว์อันเป็นเขตพัทธสีมาอยู่ไม่ไกลจากแหล่งชุมชนมีหนังสือหลายประเภทไว้คอยบริการทุกวันฉันจึงไม่ลังเลที่จะก้าวเข้าประตูหอหนังสือสวนพระโพธิ์สัตว์

ณ สถานที่นี้ มีทั้งแบบเรียน, นิตยสาร, หนังสือพิมพ์, นวนิยาย, การ์ตูน, หนังสืออ้างอิง ตลอดจนพระไตรปิฎก นับได้ว่า หอหนังสือฯ เป็นของประชาชนอย่างแท้จริงเพราะมีตั้งแต่ด้านเกษตรกรรม หนังสือธรรมะ นวนิยายดีเด่น วรรณกรรมที่ได้รับรางวัลมูมหนึ่งที่ฉันชื่นชอบคือ "นิตยสาร" มูมนี้มีนิตยสารมากมายทั้งฉบับเก่า และปัจจุบัน ทุกครั้งที่เข้าไปใช้บริการ ฉันตรงไปที่มูมนี้ก่อนเพื่อเลือกนิตยสาร หากเป็นฉบับใหม่ยังไม่อนุญาตให้ยืมออกนอกหอหนังสือ ฉันก็เลือกที่นั่งอ่านภายในนั้นนั่นเอง บรรยากาศที่เงียบสงบอากาศปลอดโปร่งเพราะเป็นเรือนไม้ชั้นเดียวมีหน้าต่างล้อมรอบ ช่วยทำให้การอ่านเป็นไปอย่างสุขสงบ

หากต้องการยืมหนังสือก็กระทำได้ง่าย เพียงเสียค่าทำบัตรสมาชิก 5 บาท เท่านั้น การยืม ยืมได้ไม่เกินครั้งละ 3 เล่ม ในเวลา 3 วัน หากพ้นกำหนดส่งจะถูกปรับราคาเล่มละ 2 บาท ต่อ 1 วัน เงินที่ได้จากส่วนนี้ก็นำไปซื้อหนังสือเข้าหอหนังสือ

ฉันรู้จัก "หอหนังสือสวนพระโพธิ์สัตว์" ในปี 2533 ในตอนนั้นฉันดีใจที่หลวงพ่อเห็นความสำคัญของการอ่านหนังสือจนจัดหอหนังสือแห่งนี้ขึ้นมาในช่วงนั้นผู้มาใช้บริการส่วนมากเป็นพระภิกษุ-สามเณร อุบาสกอุบาสิกา แต่ปัจจุบันชื่อของ "หอหนังสือพระโพธิ์สัตว์" ขยายวงกว้างออกไป ผู้มาใช้บริการจึงมีบุคคลหลากหลายอาชีพเพิ่มเข้ามา เช่น ข้าราชการครู, เจ้าหน้าที่สหกรณ์ ตลอดจนประชาชนทั่ว ๆ ไป ปริมาณของหนังสือจึงเพิ่มขึ้น เพราะแรงศรัทธาของผู้ที่เห็นประโยชน์ของหนังสือที่คนได้อ่านแล้ว แทนการปล่อยหนังสือให้ฝุ่นจับ ก็กลับมามอบให้เป็นสมบัติของหอหนังสือเพื่อเป็นวิทยาทานแก่ผู้อื่น

แล้วความดีใจของฉันก็เพิ่มมากขึ้นเมื่อ "ห้องสมุดประชาชนเฉลิมราชกุมารี" ได้ก่อสร้างเสร็จเตรียมพร้อมเปิดบริการ จากหอหนังสือ เล็ก ๆ เรือนไม้ชั้นเดียวมาเป็นอาคารสูง เปิดบริการเป็น "หอสมุด" อย่างสมบูรณ์แบบ แม้ว่าฉันจะชื่นชอบบรรยากาศอบอุ่นภายในหอหนังสือ เล็ก ๆ แต่เพื่อความรู้ที่กว้างออกไป การเปลี่ยนแปลง เช่นนี้จึงมิได้ทำให้ฉันเสียดาย หอหนังสือ แต่ประการใด ห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" จะเป็นขุมทรัพย์ทางปัญญา ของชาวอำเภอทับคล้อตลอดไป

วันดี หลุมณี

20 ส.ค.35

๕๕๕ ๕๕๕ ๕๕๕

หอหนังสือสวนพระโพธิสัตว์ เกิดด้วยความเมตตากรุณาของท่านผู้รักหนังสือ และมีจุดมุ่งหมายที่จะเจริญรอยตามเบื้องพระยุคลบาทของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ทรงดำริส่งเสริมการศึกษาทั่วประเทศ กอปรด้วยชาวซึ่งในพระราชกรณียกิจของ องค์สมเด็จพระเทพฯ ท่านแม่พลสวัสดิ์ ช่างสุพรรณ จึงกราบเรียนพระเดชพระคุณหลวงพ่อบุญ ซึ่งหลวงพ่อบุญท่านก็เคยปรารภไว้เหมือนกัน แต่ก็ยังไม่มีโอกาสที่จะสร้างคงจะเป็นด้วยขณะนั้นยัง ไม่มีบุคลากรคือผู้ที่มารับผิดชอบดูแลงานด้านนี้ก็เป็นได้ ท่านจึงยังไม่สร้าง พอท่านแม่มาปรารภ หลวงพ่อบุญจึงสนับสนุนจนมีการก่อสร้างเป็นรูปเป็นร่างดังเราท่านทั้งหลายได้เห็นและได้มาใช้บริการ โดยมีท่านแม่เป็นบรรณารักษ์ซึ่งท่านจบปริญญาตรีสาขาบรรณารักษศาสตร์และเคยทำงานห้องสมุดกระทรวงสาธารณสุขมาก่อน ท่านจึงได้ฝึกสอนบุคลากรจนรับหน้าที่แทนท่านได้ ส่วนความเห็นในงานด้านบริการนั้น เนื่องจากหอหนังสือมีทุนไม่มากนัก แต่ท่านก็หาหนังสือดี ๆ มีราคาแพงมารองรับจิตใจให้กับสมาชิกได้เป็นอย่างดี ตลอดจนการจัดรูปแบบของหนังสือนั้น ได้มาตรฐานและมีการปรับปรุงเพิ่มเติมอยู่ตลอดเวลา ทางด้านเจ้าหน้าที่ก็ให้บริการต่อสมาชิกเป็นอย่างดีและเป็นกันเอง ถ้ากล่าวโดยสรุปใครอยากจะให้หอหนังสือซึ่งเป็นมิตรภาพทางใจนี้ดำรงคงอยู่ควรเข้ามามีส่วนร่วมส่งเสริมสนับสนุนให้เป็นสาธารณประโยชน์ร่วมกันเช่นถ้าท่านมีหนังสือดี ๆ ที่ไม่ได้อ่านแล้วก็ควรนำมาบริจาคให้เป็นวิทยาทานแก่ผู้อื่น ที่ไม่มีเงินซื้อได้อ่านบ้าง เพราะหอหนังสือนั้นได้ทำหน้าที่ไว้ดีอยู่แล้วส่วนท่านสมาชิกล่ะ ท่านได้ ทำหน้าที่ของท่านไว้ดีแล้วหรือยัง เช่น ช่วยรักษาหนังสือให้คงสภาพไว้ดีหรือเปล่า ท่านได้ให้อะไร กับหอหนังสือของท่านแล้วหรือยังในเมื่อท่านได้อะไร ๆ ที่ท่านต้องการจากหอหนังสือไปแล้ว ความจริงทางหอหนังสือท่านไม่ได้เรียกร้องอะไรหรอกแต่ผู้เขียนเห็นว่าบ้านเมืองของเรามีแต่คนเรียกร้องจะเอาโน่นจะเอานี่ แต่คนที่จะหันหน้ามาร่วมมือกันเพื่อรักษา ประโยชน์ร่วมกันนั้นไม่ค่อยจะมี แล้วจะให้กิจกรรมนั้นเจริญหรือตั้งอยู่ได้อย่างไร ถ้าทุกฝ่ายไม่ช่วยกัน

ส่วนความเห็นเรื่องห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" นั้น ผู้เขียนรู้สึกเป็นพระมหากรุณาธิคุณที่บุญทรงเลือกสวนพระโพธิสัตว์เป็นที่รองรับพระราชดำริหรือโครงการของสมเด็จพระเทพฯ ในเรื่องนี้ต้องยกความดีทั้งปวงให้กับหลวงพ่อบุญของเรา ที่ท่านนำโครงการดังกล่าวมาให้เราทั้งหลายได้มีโอกาสร่วมบุญกับพระองค์ ซึ่งเป็นเกียรติคุณของพวกเราชาวสวนพระโพธิสัตว์ทุกท่านตลอดจนสมาชิกหอหนังสือทั้งหลายด้วย สรุปแล้วห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" จัดเป็นมงคลสถาน เพราะเป็นตัวแทนของพระองค์ที่ทรงแม่พระเมตตา มาในรูปแบบของห้องสมุด ซึ่งมีพระนามาภิไธยของพระองค์อยู่ด้วย และประโยชน์จากการที่มีหอหนังสือหรือห้องสมุดนั้นมีมากมายเพราะคุณค่าของหนังสือคือแสงสว่างแห่งปัญญา ด้วยเหตุนี้หลวงพ่อบุญท่านจึงยินดีสนับสนุนส่งเสริมโครงการจัดสร้างห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี"

พระสมัตร พลธม.โม สมาชิกเลขที่ 12 หอหนังสือสวนพระโพธิสัตว์ อำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร

ห้องสมุด ประชาชน "เฉลิมราชกุมารี"

ตะวันเหนือขอบฟ้ามากแล้วเมื่อฉันไปถึงที่นั่น แต่อากาศยังเย็นสดชื่น ฉันสูดกลิ่นไอฤดูหนาวเข้าเต็มปอด อากาศที่นี่ยิ่งบริสุทธิ์เพราะต้นไม้ที่เรียงรายอยู่รอบ ๆ อาณาบริเวณให้ร่มเงาและความร่มรื่น คลายร้อน มันเป็นสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับการพักผ่อน ความสงบเงียบก็เหมาะสำหรับการศึกษาหาความรู้ สถานที่นี้อยู่บริเวณพื้นที่ด้านหลังของวัดสวนพระโพธิสัตว์ อำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร อันเป็นที่ตั้งของตำหนักสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และห้องสมุดประชาชนเฉลิมราชกุมารี

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเป็นที่รักและเทิดทูนของปวงชนชาวไทยทุกเขตแดนไทยจากพระราชกิจที่ทรงเสด็จเยี่ยมเยียนประชาราษฎร์ในทุกท้องถิ่นไม่ว่าจะใกล้ไกลหรือทุรกันดารเพียงใด พระองค์มีเคยทอดทิ้ง นอกจากจะทรงบำเพ็ญตนเป็นผู้บำบัดทุกข์ บำรุงสุขประชาชนแล้ว พระองค์ทรงมีพระราชจริยาวัตรเป็นกันเองไม่ถือพระองค์ ดังข้อความตอนหนึ่งในหนังสือ "อารมณ์ขัน สมเด็จพระเทพฯ" ซึ่งแต่งโดย "วิลาศ มณีวัต" ได้เขียนไว้ตอนหนึ่งว่า

วันหนึ่ง ในเดือนมกราคม พ.ศ. 2525 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีได้โดยเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ไปในงานเสด็จพระราชดำเนิน ทรงบรรจุอัฐิ และทรงเปิดเจดีย์พิพิธภัณฑสถานอาจารย์พิน อาจารย์โร ณ วัดป่าอุดมสมพร อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร หลังจากทรงบรรจุอัฐิและทรงเปิดพระเจดีย์แล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ไปนมัสการสมเด็จพระสังฆราชและครูบาอาจารย์ พระผู้ใหญ่ฝ่ายกัมมัฏฐาน ทรงมีพระราชปฏิสันถาร แล้วทรงอวยมารับสั่งกับสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

พอดีมีแม่เฒ่าสองคนคลานคืบคืบเข้าไปกราบพ่อจ้าวหลวง และแม่จ้าวหลวงของแก ทั้งสองพระองค์ก็ทรงทรุดพระองค์ลง ให้แม่เฒ่าทั้งสองได้แตะต้ององค์และลูบได้ พระหัตถ์อย่างทรงพระกรุณา ทำทางแม่เฒ่าทั้งสองคนขณะนั้นเต็มตื่นไปด้วยความยินดีที่ได้แตะเนื้อต้ององค์พ่อจ้าวหลวง และแม่จ้าวหลวงของแก

ระหว่างนั้นสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีประทับอยู่บนพื้นสนามห่างออกมาทางเบื้องพระปฤษฎางค์ ของทั้งสองพระองค์ในระยะห่างพอดู โดยมีคณะกรรมการรับเสด็จเฝ้าทูลละอองพระบาทอยู่ใกล้ ๆ

แม่เฒ่าสองคนนี่ “คุยโอ” อยู่สักพักพอเลื้อยมาเห็นสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ก็ออกอุทานด้วยเสียงไม่ค่อยเคยอย่างตื่นเต็นว่า

“โอ้ คุณพระเทพฯ ก็มาด้วย”

ทุกคนที่ได้ยินอดอึ้งกันไม่ได้ เฉพาะองค์ “คุณพระเทพฯ” นั้น ทรงพระสรวลอย่างพระอารมณ์ดี พลากรับสั่งกับผู้ที่กำลังเฝ้าทูลละอองพระบาทอยู่ใกล้ ๆ ว่า “เอ คุณยายแก่ทักแล้ว เห็นจะต้องไปคุยกะแกสักหน่อย”

แล้วก็ทรงพระราชดำเนินไปหาคุณยายสองคนนั้นด้วยพระพักตร์ยิ้มแย้มแจ่มใสสดงให้เห็นชัดถึงความเป็นกันเองกับชาวบ้านโดยไม่ถือพระองค์เลยแม้แต่น้อย

นอกจากนี้แล้วพระองค์ท่านทรงเป็นนักปราชญ์ อันเนื่องมาจากทรงสนพระทัยในทุกสิ่งที่ผ่านมาพระเนตร ทรงใฝ่ศึกษาหาความรู้ทั้งจากการซักถามผู้รู้ และการค้นคว้าจากตำรา จึงไม่เป็นการแปลกที่พระองค์ทรงเป็น “หนอนหนังสือ” มีความสนพระทัยในกิจการห้องสมุด ดังนั้นกระทรวงศึกษาธิการจึงเชิญชวนหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ตลอดจนประชาชนทั่วประเทศร่วมกันจัดสร้างห้องสมุดประชาชนอำเภอขึ้น ดังมีรายละเอียดของความเป็นมาจากคำกราบบังคมทูลของศาสตราจารย์ ดร. ก่อ สวัสดิพานิชย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ในโอกาสนำคณะกรรมการอำนวยการฯ ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้ให้การสนับสนุน และร่วมโครงการจัดตั้งห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” เฝ้าฯ ทูลเกล้าฯ ถวายแผ่นศิลาฤกษ์อาคารห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” เพื่อทรงสุหรัยทรงเจิมและรับพระราชทานของที่ระลึก ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา วันพุธที่ 10 เมษายน พ.ศ. 2534 ความว่า

ด้วยเหตุนี้ ในปีพุทธศักราช 2534 ซึ่งเป็นพระราชวโรกาสที่ได้เฝ้าละอองพระบาท ทรงเจริญพระชนมายุ 36 พรรษา ปวงชนชาวไทยถือว่าเป็นโอกาสกตัญญูที่เป็นอย่างยิ่ง กระทรวงศึกษาธิการมีความสำนึกในพระกรุณาธิคุณที่ได้เฝ้าละอองพระบาททรงมีพระราชปณิธาน และพระราชดำริในการส่งเสริมการศึกษาส่งเสริมการอ่านและการมีห้องสมุดที่ดีสำหรับประชาชน

ดังนั้นกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนรวมทั้งประชาชนทุกหมู่เหล่า จึงพร้อมใจกันดำเนินโครงการจัดตั้งห้องสมุดเพื่อเฉลิมพระเกียรติ ได้ฝ่าละอองพระบาทขึ้นจำนวน 37 แห่ง ให้เป็นห้องสมุดประชาชนอำเภอ และได้ฝ่าละอองพระบาทได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานนามห้องสมุดประชาชนดังกล่าวว่า ห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" (ข้อมูลจากวารสารการศึกษาออกโรงเรียน)

ห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" อำเภอทับคล้อ ได้ก่อตั้งโดยพระเดชพระคุณ หลวงพ่อพระมหาโกศล จน.ทวณ.โณ ได้รับโครงการจัดสร้างห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" โดยในการก่อสร้างได้ถวายที่ดินในการก่อสร้างอาคารห้องสมุดจำนวน 2 ไร่ ทั้งนี้ปัจจัยที่ใช้ในการก่อสร้างห้องสมุดทั้งหมดได้อยู่ในความอุปถัมภ์จากเสด็จปู่พรหมมาลีปิยะ (คุณแม่หญิง เจือจันทร์ มุตตามระ) และญาติโยมผู้มีจิตศรัทธา (ข้อมูลจาก หอหนังสือ สวนพระโพธิสัตว์)

นอกจากนี้พระเดชพระคุณหลวงพ่อได้สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่พระองค์มีพระราชกิจเสด็จพระราชดำเนิน เยี่ยมเยียนประชาชนในท้องถิ่นทุรกันดารโดยมิได้ย่อท้อพระวรกาย ในบางท้องที่พระองค์ท่าน ไม่ได้รับความสะดวกพระเดชพระคุณหลวงพ่อจึงมีโครงการก่อสร้าง พระตำหนักสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ขึ้นในบริเวณใกล้เคียงห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี"

พระตำหนักสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เติ้นเป็นสง่าด้วยอาคาร ชั้นเดียวสีขาวมุงกระเบื้องสีเขียว บนฝ้าผนังอาคารด้านนอกทาสีขาว มีลายปูนปั้นสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงดำเนิน มีตัวหนังสือว่า "ปลื้มใจ ครั้วไทย ยังสำคัญ"

พระตำหนักสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เป็นอาคารยกพื้น ด้านหน้ามีระเบียง ภายในมีห้องบรรทมทางปีกซ้าย ส่วนทางขวาเป็นห้องโถง พระตำหนักแห่งนี้ เป็นพระตำหนักเล็กๆ แต่ทว่าพร้อมด้วยสิ่งอำนวยความสะดวก ทั้งนี้ปัจจัยที่ใช้ในการก่อสร้าง ทั้งตัวอาคาร ค่าเครื่องสุขภัณฑ์ เครื่องตกแต่ง ได้รับความอุปถัมภ์จากพระเดชพระคุณ หลวงพ่อและญาติโยม ช่วยกันสละเงินคนละเล็กคนละน้อยตามกำลัง

สำหรับห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" อยู่ด้านในถัดจากพระตำหนักสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เป็นอาคารสองชั้น มีลายปูนปั้นอยู่บนฝาผนังด้านนอกอาคารเช่นเดียวกับพระตำหนักฯ โดยทางซ้ายมือเป็นลายปูนปั้นพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีตัวหนังสือว่า "บำรุงบิดามารดาเป็นมงคลสูงสุด" ทางขวามือเป็นลายปูนปั้นสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงประกอบอาหาร มีตัวหนังสือว่า "ปลื้มใจ แมกไซไซ เชิดชู แลยูเนสโก ได้อวยเหรียญ"

เมื่อก้าวเข้าไป บนฝาผนังกลางอาคารมีตัวหนังสือสีทอง เป็นพระราชดำรัสในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีข้อความว่า

"ข้าพเจ้าเป็นผู้หนึ่งซึ่งใช้ห้องสมุดอยู่เป็นนิจ และมีความสนใจในกิจการห้องสมุดเป็นอันมาก"

ห้องสมุดประชาชนเฉลิมราชกุมารี อำเภอทับคล้อ มีหนังสือไว้บริการประชาชนทุกประเภท หนังสือวิชาการ นวนิยาย และหนังสืออ้างอิง อยู่ทางปีกซ้ายของอาคาร ได้รับการจัดหมวดหมู่ด้วยระบบทศนิยมดิวอี้ ประชาชนที่มาใช้บริการสามารถค้นหาหนังสือได้โดยใช้บัตรรายการซึ่งได้จัดทำอย่างละเอียดเหมือนตามหอสมุดใหญ่ ๆ

ส่วนวารสาร และนิตยสารจัดไว้ตรงพื้นที่ถัดไปทางขวามือและเพื่อเป็นการสนองพระราชประสงค์ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีที่ทรงมีพระราชปณิธานให้เยาวชนไทยมีหนังสือที่มีคุณค่าไว้อ่านเพื่อเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ ทางปีกขวามือสุดจึงจัดเป็นมุมเยาวชนโดยเฉพาะ

นอกจากนี้ยังมีห้องทำงานสำหรับบรรณารักษ์ และห้องโรเนียวและถ่ายเอกสารไว้บริการประชาชนสำหรับชั้นสองเมื่อเดินขึ้นบันไดไปทางด้านซ้ายมือจะเป็นห้องสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ภายในประกอบด้วยตู้หนังสือบรรจุผลงานของพระองค์ท่าน มีห้องชาวด์แลป สำหรับผู้สนใจในด้านภาษาต่างประเทศอยู่ทางปีกหลังหน้าห้องทรงพระอักษรของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ส่วนทางปีกขวามือเป็นห้องจัดนิทรรศการ และมีตำราเรียนของมหาวิทยาลัยรามคำแหงและมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช

ในการจัดหาหนังสือ และสิ่งพิมพ์ ในห้องสมุดฯ นอกเหนือจากงบประมาณที่ได้รับแล้วส่วนหนึ่งยังได้มาจากการบริจาคของญาติโยม และการจัดทอดผ้าป่าหนังสือ

ทั้งพระค่านักสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" คือความภูมิใจของพระภิกษุ สามเณร อุบาสก อุบาสิกา และญาติโยมผู้มีจิตศรัทธา ช่วยกันร่วมแรงร่วมใจทั้งกำลังกาย และกำลังทรัพย์ เงินทุกบาท หยาดเหงื่อทุกหยดคือเครื่องหมายแสดงความจงรักภักดีของพสกนิกรชาวอำเภอทับคล้อ ที่มีต่อสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทั้งนี้เพราะการก่อสร้างอาคารทั้งสองใช้กำลังกายจากพระภิกษุ สามเณร อุบาสก อุบาสิกา และญาติโยมในพื้นที่ใกล้เคียง ช่วยกันขนดินขนทราย เทปูน ผูกมัด

ฉันเดินจากมาเมื่อกลางเพลดั่งขึ้น ทุกขณะที่ย่างก้าวฉันสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่พระองค์ทรงมีพระราชปณิธาน และพระราชดำริในการส่งเสริมการอ่าน ส่งเสริมการศึกษาและการมีห้องสมุดที่ดีสำหรับประชาชน สืบแผ่นดินทุกตารางนิ้วในเขตวัดสวนพระโพธิสัตว์จะชุ่มฉ่ำด้วยน้ำพระทัยในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ด้วยน้ำพระทัยนี้ ทำให้ชาวอำเภอทับคล้อ ได้มีห้องสมุดประชาชน สำหรับพอกพูนความรู้สรรสร้างความคิด และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

วันดี หลุมณี สมาชิกหอหนังสือ วัดสวนพระโพธิสัตว์

รายนามผู้บริจาค
๖๖๕
ผู้ร่วมจัดทำ

รายนามผู้บริจาค

ก่อสร้างห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" และพระตำหนักรับรอง

การก่อสร้างอาคารห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" อำเภอทับคล้อ และพระตำหนักรับรอง ได้มีผู้มีจิตศรัทธา ร่วมบริจาคกำลังทรัพย์ กำลังกาย วัสดุ และหนังสือเป็นจำนวนมาก รายนามของบุคคลต่อไปนี้ เป็นเพียงส่วนหนึ่งเท่านั้น

ผู้อุปถัมภ์การก่อสร้าง

เสด็จปุพพหามมาลีปิยะ (คุณแม่หญิงเจือจันทร์ มุตตามระ)

เสด็จปู่เล็ก

ผู้บริจาคกำลังทรัพย์ ตั้งแต่ 100,000 บาท ขึ้นไป

อุบาสิกาพุลสวัสดิ์ ช่างสุพรรณ

คุณกิมไล้ เครือแดง

คุณแบบ คุณสมบูรณ์ เจริญจันทร์

คุณปรานี บั้นเทียน

คุณเฉลย คุณเกษมสุข คุณจารุณี เบญจานุวัตร คุณสมศักดิ์ คุณวชิลาวัลย์ เดชะมนีสถิตย์

คุณบุญญนุช จิงวัฒนา

คณะอาจารย์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ผู้บริจาคกำลังทรัพย์ 50,000 บาท

ดร. ชัยวัฒน์ - รศ. วิไลเลขา ถาวรธนสาร

ผู้บริจาคกำลังทรัพย์ ตั้งแต่ 10,000 บาท ขึ้นไป

คุณอนันต์ คุณเบญจา สิริวิรัช และครอบครัว คุณกฤษฎิยา บุญสร้างสม

คุณสุนทร คุณประภัสสร เขียรเจริญ และครอบครัว

คุณกฤษดาบ ท่าไม้

คุณสุเทพ คุณพร้อม มุลจรัส

คุณวรรณิ วนิชวัฒนะ

คุณอารีรัตน์ ดันติพุลผล

คุณทวี คุณรัตนา เจริญสุข

คุณไพฑูรย์ แก้วทอง

คุณไพฑูรย์ - คุณรัตนา ศรีทองอ่อน

คุณสิงห์ - คุณฉัตร จันทร์ศรีสุข

คุณสมบูรณ์ - คุณพรศรี กาญจนณัติ

พ.ต.ท.เฉลิม - คุณจินตนา สังข์ทอง

คุณเสรี - คุณกิมฮวย อารีภักดิ์

คุณปรีชา - คุณศิริรัตน์ ธาราณัติ

คุณบุญมี บุนประสิทธิ์ชัย

คุณสัมพันธ์ ศิลาสัมฤทธิ์ผล

คุณเชิด สุขกล้า	คุณเกียรติศักดิ์ ทองประเสริฐ
คุณวิทยา พัชรภิญโญกุล	คุณดวงพร เรืองสำราญ
คุณศรีรัตน์ มีพยุง	พระอิทธิ ชันติโสภโน
คุณจรัส อินศิริ	คุณลัดดา นรการ
คุณเกียรติศักดิ์ – คุณเพทาย โพธิ์รุ่งเรือง และครอบครัว	
คุณนิคม – คุณราตรี ทองอารมณ์	คุณยงยุทธ – คุณอัจฉรา ตั้งศรีสงวน
คุณชัยรัตน์ – คุณชูศรี – คุณตรุณี – คุณทิพย์พร นุ่มสารพัฒน์	
คุณตาด เมฆพยับ	คุณสมเกียรติ เจริญสุข
คุณบุญเสริม ถาวรกุล	พ.ต.ท.อดุลย์ บุญเสริญ
คุณกิมเอง อีระชาติดำรงค์	คุณกิมกัญ ศิริมาศ
คุณชูชื่น ศิรวงษ์	คุณทิพย์สุดา เบญจวรรณ
คุณเรวัตชัย – คุณวรรณิ – คุณภารวี วนิชวัฒน์	
คุณเนตรชนก กิจเสาวภาคย์	คุณบัวจันทร์ ทองประเสริฐ
คุณน้อม เลียงประเสริฐ	คุณแก้ว คุณเฉลียว สังข์ทอง
คุณศิตรา สุทธิพิพัฒน์	คุณสุรศักดิ์ ชันตยาภรณ์
คุณสถาพร – คุณนิตยา – คุณจิราพร ผอบทอง	
จ.ส.อ.จรัส คุณปราณี – คุณจักรกฤษ เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา	
นายณรงค์ศักดิ์ กิตติวิริยะรัตน์	นางนาตยา กิตติวิริยะรัตน์
นางมณฑนา บุญยะกมล	นางมณฑนีย์ บุญยะกมล
นายฉालิน บุญเรือง	รศ.ดร.สองศรี พรสุวรรณและคณะ
คุณจухา – รศ.ยุพา สายมาลาและคณะ	คุณสุมิตร หล่อทองไพศาลคุณหมวย หลุมณี
คุณนวลจันทร์ เพียรธรรม	คุณสุวรรณา บุนประสิทธิ์ชัย
คุณสถิตย์ – คุณจินตนา มีลาภ	คุณสุมาลี เศรษฐจันทร์กุล
คุณบุญธรรม – คุณไพจิตร รัตนวิชัย	คุณสุทธิพร สุธิบรรเจ็ด
คุณนงลักษณ์ อีระชาติดำรงค์	คุณม่วย แซ่เฮ้ง
คุณจินดา ดิษฐโชติ	คุณคุณเรณู ภู่อินทร์
คุณกรรณิการ์ นาคะประเวศ	คุณฉัตรชัย – คุณสมศิริ วนิชวัฒน์
คุณแข่งโตว แซ่ล้อ	คุณผาณิตา อินทโชติ
คุณเสมอ เมฆพยับ	คุณจำเรียง อวยชัย
คุณเป้า เป้าหลง	คุณบุญมี ททรัพย์เจริญ
คุณสมส่วน – คุณสมบุญ พงษ์วุฒิเศรษฐ	คุณประภัสสร อีระชาติดำรงค์
คุณสุวรรณา บุนประสิทธิ์ชัย	คุณอุ้ยอุ แซ่ฮั้ง
คุณสุมาลี เศรษฐจันทร์กุล	คุณจิระศักดิ์ อินบาง

คุณสุทธิพร สุธีบรรเจิด

คุณม่วย แซ่เฮ้ง

คุณเรณู ภูอินทร์

คุณฉัตรชัย - คุณสมศิริ วณิชวัฒน์

คุณผานิตา อินทโชติ

คุณจำเรียง อวยชัย

พระทวิ จันทูประโม

คุณสุชาติ ศรีเบญจโชติ

คุณสินชัย มีพุง

พระเดช สันติกะโร

คุณยุพิน ศรีดี

คุณนิดาวรรณ บุญชู

คุณบังเอิญ บัวโรย

คุณวราภรณ์ วารสิทธิ์

พระธวัชชัย โฆษะธรรมโม

คุณวาริ จันทูประโม

คุณสมชาติ หิรัญญลาวัฒน์

ผศ.ดร.พิมลพรรณ เรพเพอร์และคณะ

ผู้บริจาคกำลังทรัพย์ ตั้งแต่ 1,000 บาท ขึ้นไป

พระสังคฺข กิตตธโร

พระจรัญ อุปคุตโต

พระสุภีร์ ญาณสุทโธ

คุณบงการ เบญจวรรณ

คุณอมร เสลาหอม

คุณกนกวรรณ ตันติรัตน์ และครอบครัว

คุณบุญรินทร์ - คุณสมนึก ตันฐศิลป์

คุณประกิต - คุณลัดดา วิเศษพานิชย์

คุณสมนึก กลีร์เกษ์

คุณทองอินทร์ - คุณรัตนา - คุณกฤษณา -

คุณวัชรี - คุณบงกช คุณสมพิศ

คุณจำเนียร ปฎิวรรณกิจ

คุณอุดม เทพพิทักษ์

คุณสุมาลี ศรีพล

คุณสรัญญา คัชมาตย์

คุณราตรี ทองอาภรณ์

คุณทรัพย์ แสงเพ็ญจันทร์

คุณดำริ - คุณอรชุน เหลืองวิเศษกาล

รศ.ดร.จุฬา - คุณมรณีย์ เทียนไทย

ผศ.สายสุดา คชเสนี

รศ.พินิจ - คุณพวงเพชร รื่นเรือง

คุณลำราญ - คุณเรณู กาญจนะโกดิน

พระพะเยาว์ อภิญาโณ

พระพยุง พยัมชาติ

คุณเรณู ภูอินทร์

คุณมนต์ชัย จรุงสิทธิ์

คุณไพจิตร รัตนวิชัย

คณะสวณบัวล่ง

คุณเยาวงค์ เลี้ยงประเสริฐ

คณะพยาบาล โรงพยาบาลพุทธอินทรราช

คุณวิชัย - คุณสอิ่ง จีระภูพรม

คุณพูลสวัสดิ์ ช่างสุพรรณ

คุณม่วย อินทร์บาง

คุณนิภา ตีระบุตร

คุณมีชัย สถิตธนากร และครอบครัว

คุณสำเนียง สว่างงาม

ครอบครัวสายนานนท์

คุณบุญมี บุนประสิทธิ์ชัย

คุณย้อย เมฆเจริญ

ดร.สุนีย์ กาศจรรย์

รศ.มานพ พรหมณโชติ

คุณแสวตร - คุณผ่องผักตร์ วิทยารุ่งเรืองศรี

คุณชวลิต - รศ. ดร. พรเพ็ญ วรสิทธิ์

รศ.นิวัต - คุณมุกดา มีลาภ

รศ.ดร. สมพร สุนันทโสภาส
น.อ. เชิด - รศ. กมลลา รุ่งอุทัย

รศ. ดร. นวนิตย์ อินทรามะ

ผู้บริจาคกำลังทรัพย์ ตั้งแต่ 500 บาท ขึ้นไป

พระใจสวาน ติสสโร
พระทวี จนทูปโม
คุณกิตติศักดิ์ แก้วกระจ่าง
คุณพร วิเศษสี
พ่อแกละ
คุณทองอ่อน หาญจิตร
คุณคล่อง เอียดตน
คุณสุภัทร ห้อยยี่งู
คุณจินดา ดิษฐโชติ
พลเอกพิบูล - รศ.เทพิน สีนะภมร

พระสุภาพ รกชิตาวณโณ
รศ. ชูศักดิ์ ศิรินิล
คุณชลิต คุณสมศรี คุณรัตนา แจ่มผล
คุณผริต - คุณเฉลิม ปทุมแบน
คุณเปี้ยว-รามสูตร-จู-สมจิตร พุดทรัพย์
คุณชื่นจิตร นาทธราดล
ผู้จัดการธนาคารกรุงไทย สาขาทับคล้อ
คณะลูกสาวแม่
ผศ.ดร.รวงทอง ชัยประสพ

ผู้จัดหาและจัดทำวัสดุครุภัณฑ์

พระชูศักดิ์ สุนตจิตโต
พระโสพล โสพล
คุณอนันต์ สิริวิเศษ
คุณประภัสสร เขียรเจริญ
คุณกฤษณะ คุณศิริรัตน์ จินใจตรง
คุณสมเกียรติ คุณจิระวรรณ ตีรโคภิน และครอบครัว

พระประสงค์ นาถกรโณ
พระดิเรก เตชปัญโญ
คุณโสภณ ปานบรรจง
คุณจุฑามาศ อัศวศิวกุล

ผู้จัดหาหนังสือและสิ่งพิมพ์

อุบาสิกาพุลสวัสดิ์ ช่างสุวรรณ
คุณลัดดา นรการ
คุณวรรณ วิณิชวัฒน์
คุณทิพย์สุดา เบญจวรรณ
คุณสุวิมล ธนะผลเลิศ และคณะ
คณะบรรณารักษ์ ห้องสมุดมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
ดร.ชัยวัฒน์ - รองศาสตราจารย์วิไลเลขา การานสาร
ดร.พิมลพรรณ เรพเพอร์และครอบครัว

คุณยงยุทธ - คุณอัจฉรา ตั้งศรีสงวน
คุณจากรุณี เบญจานุวัตร
คุณศิตรา สุทธิพัฒน์
คุณอมร เสลาหอม
ร.ศ.माणพ พรหมณโชติ
ดร.สอางศรี พรสุวรรณและคณะ

คุณจุฑา - รศ.ยุพา สายมาลา
คุณอนงค์ ภูอภิรมย์

ดร.รวงทอง ชัยประสพ
คณะอาจารย์มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ผู้จัดเตรียมหนังสือ

คุณสุพัตรา สิ้นชัย และคณะ
คุณอนงค์ ภูอภิรมย์
คุณอรพิน เจนสมบูรณ์

คุณเบญจภรณ์ สมุทรอินแก้ว
คุณแซ่ไชเนตร เพชรรัตน์

พระภิกษุถวายแรงในการก่อสร้าง

หลวงพ่อพระมหาโกศล จันทวนุโณ
พระจรัญ อุปกุโต
พระสังคฺข กิตติธโร
พระสัมพันธ์ อญฺญโก
พระโสพล โสพลโ
พระประสงค์ นาถกรโณ
พระบุญล้อม อมโร
พระอำนวยการ อนุบาลโย
พระวีระ สมนฺตจิตโต
พระภากร รตนวนุโณ
พระธวัช ปภากรโ
พระปัญญา เปสโร
พระสาคร สิริมงคลโ
พระภาส จิตตธมโม
พระสิรินทร อคฺควโร
พระสมนึก รตนวนุโณ
พระบัณฑิต อธิณฺโฑ
พระสมชาย วชิรวโส
พระจรัญ จิตตปาโล
พระพันธ์ ถาวโร
พระกำธน สุธมฺโม
พระสุวิทย์ จิตตคฺคโต
พระสมบัติ นรินฺวุฒโ

พระธวัชชัย ไชยธมฺโม
พระทวีศักดิ์ โพธิวโร
พระละอาบ ถาวโร
พระสมัคร พลธมฺโม
พระจรัญ เขมกาโม
พระนิรุต นิรุโ
พระสิทธิชัย ธมฺมเตโช
พระสำนอง ปิยธมฺโม
พระอุดม กิตติญาโณ
พระสายชล ถาวโร
พระใจสวน ติสฺสโร
พระชัยรัตน์ จันทโชโต
พระสุภาพ รุกขิตวณฺโณ
พระมานพ กิตติญาโณ
พระชุย กิตติโก
พระพยุงค์ สุกาโม
พระสมศักดิ์ สุจิตโต
พระชูศักดิ์ สมนฺตจิตโต
พระบัญญัติ ปณฺทิตโ
พระแดง พลวุฒโ
พระชู รุกขิตโต
พระบุญชู ถาวโร

พระเชียงสิง อากาศโร
 พระพิภพ อากาศโร
 พระประกวด อภิญญาโณ
 พระวัชระ ปรีสุทโธ
 พระติเรก เตชปญฺโญ
 พระสมศักดิ์ สุธมฺโม

พระยุตพงษ์ ฐิติธมฺโม
 พระพันธ์ศักดิ์ กนตสิโล
 พระแดง จารุธมฺโม
 พระวิทยา อธิปญฺโญ
 พระสำรวย ขนฺติสาโร

พระภิกษุ สำนักสงฆ์สวนญาณเมธีอรัญญาวาสี อำเภอชนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์
 พระภิกษุสำนักสงฆ์สวนมหาบารมี อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์
 พระภิกษุ สำนักสงฆ์สวนราชวิมล อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์
 พระภิกษุ สำนักสงฆ์สวนต้นบารมี อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์
 พระภิกษุ สำนักสงฆ์สวนพุทธานุการ อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่
 พระภิกษุ สำนักสงฆ์สวนร่มบารมี อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก
 พระภิกษุ สำนักสงฆ์สวนพุทธรุณี อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต
 พระภิกษุ สำนักสงฆ์สวนเมตตา อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์
 พระภิกษุ สำนักสงฆ์สวนบัวล่วง อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์
 พระภิกษุ สำนักสงฆ์สวนเบญจวรรณ อำเภอชนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์
 พระภิกษุ สำนักสงฆ์สวนทศพลญาณ อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร
 พระภิกษุ สำนักสงฆ์สวนบุชาพุทธานุการ อำเภอมนเอย จังหวัดชัยนาท
 พระภิกษุ สำนักสงฆ์สวนขันติธรรม อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

อุบาสก อุบาสิกา และญาติโยมถวายแรงในการก่อสร้าง

สำนักสงฆ์สวนพระโพธิสัตว์ อำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร
 สำนักสงฆ์สวนมหาบารมี อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์
 สำนักสงฆ์สวนราชวิมล อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์
 สำนักสงฆ์สวนต้นบารมี อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์
 สำนักสงฆ์สวนพุทธานุการ อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่
 สำนักสงฆ์สวนร่มบารมี อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก
 สำนักสงฆ์สวนพุทธรุณี อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต
 สำนักสงฆ์สวนเมตตา อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์
 สำนักสงฆ์สวนบัวล่วง อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์
 สำนักสงฆ์สวนเบญจวรรณ อำเภอชนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์
 สำนักสงฆ์สวนญาณเมธีอรัญญาวาสี อำเภอชนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์
 สำนักสงฆ์สวนทศพลญาณ อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร
 สำนักสงฆ์สวนบุชาพุทธานุการ อำเภอมนเอย จังหวัดชัยนาท
 สำนักสงฆ์สวนขันติธรรม อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี
 คณะศิษย์พระเดชพระคุณหลวงพ่อพระมหาโกศล จันทวนุโณ

ผู้ปิดทองพระนามาภิไธยย่อสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
 หลวงพ่อพระมหาโกศล จนทวนโณ
 อุบลิกาพุลสวัสดิ์ ช่างสุพรรณ

ผู้หล่อพระนามาภิไธยย่อสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

พระจรัญ อุปคุตโต	พระสังคฺข กิตติธโร
พระทวีศักดิ์ โพธิ์โร	พระสัมพันธ์ อัญญาโก
พระอิทธิ ขนดีโสภโน	
คุณจรัญ - คุณยุพา เลี้ยงประเสริฐ	คุณสมพร - คุณสุนิย์อร เลี้ยงประเสริฐ
คุณเกียรติศักดิ์ - คุณบัวจันทร์ ทองประเสริฐ	คุณเกียรติศักดิ์ - คุณเพทาย โพธิ์รุ่งเรือง
คุณสมพงษ์ - คุณเฉลิมพร หมุ่มสุขศรี	คุณสงกิม - คุณนงลักษณ์ ธีระชาติดำรงค์
คุณอนันต์ - คุณเบญจา สิริวิชัย	คุณบุญธรรม - คุณไพจิตร รัตนวิชัย
คุณประภิต - คุณสุภาภรณ์ รัตนวิชัย	คุณบุญญนุช จิ่งวัฒนา
คุณเรณู ภู่อินทร์	คุณกฤษติยา บุญสร้างสม
คุณทิพย์สุดา เบญจวรรณ	คุณชวนชม บัวหลาด
คุณลัดดา นรการ	คุณบุญส่ง พานิช และครอบครัว
คุณวรรณวัฒน์ วัฒนเวชคม	คุณกิมฮวย อารีภักดิ์

ผู้สร้างบันไดพระตำหนักรับรอง

คุณน้อม เลี้ยงประเสริฐ	คุณลัดดา นรการ
------------------------	----------------

ผู้สร้างบานประตูและหน้าต่างพระตำหนักรับรอง

พระทวีศักดิ์ โพธิ์โร	คุณสัมพันธ์ ศิลาสัมฤทธิ์ผล
คุณกุหลาบ ท่าไม้	คุณน้อย วันอินทร์
คุณกี นุสิทธิ์	

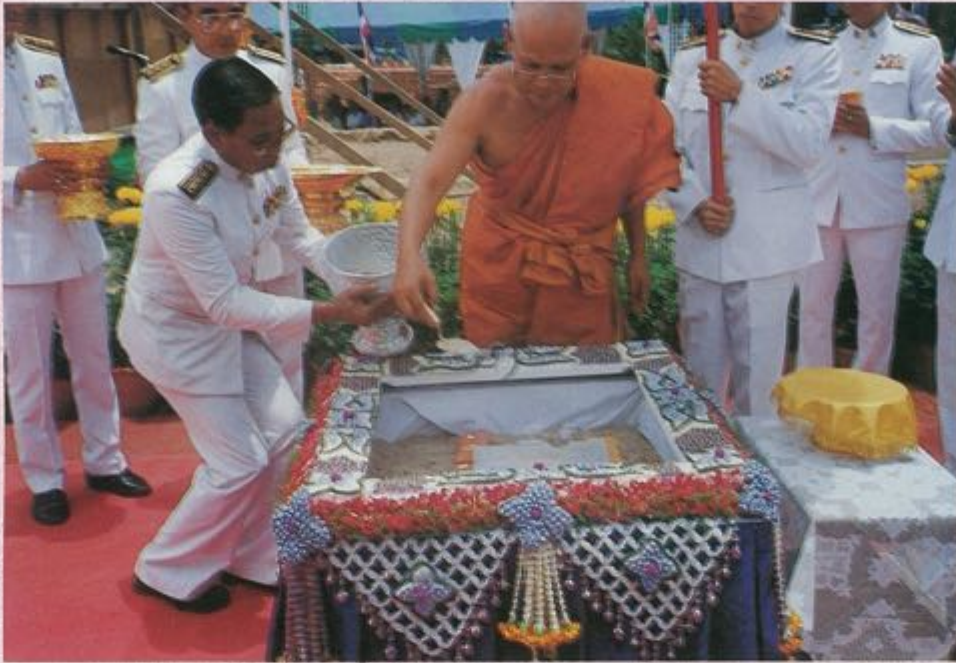
*** ❀❀❀ ***

เตรียมการเพื่อวางศิลาฤกษ์

พิธีวางศิลาฤกษ์เปิดห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี"

นางศุภลาฤกษ์ที่ได้รับพระราชทานจาก
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

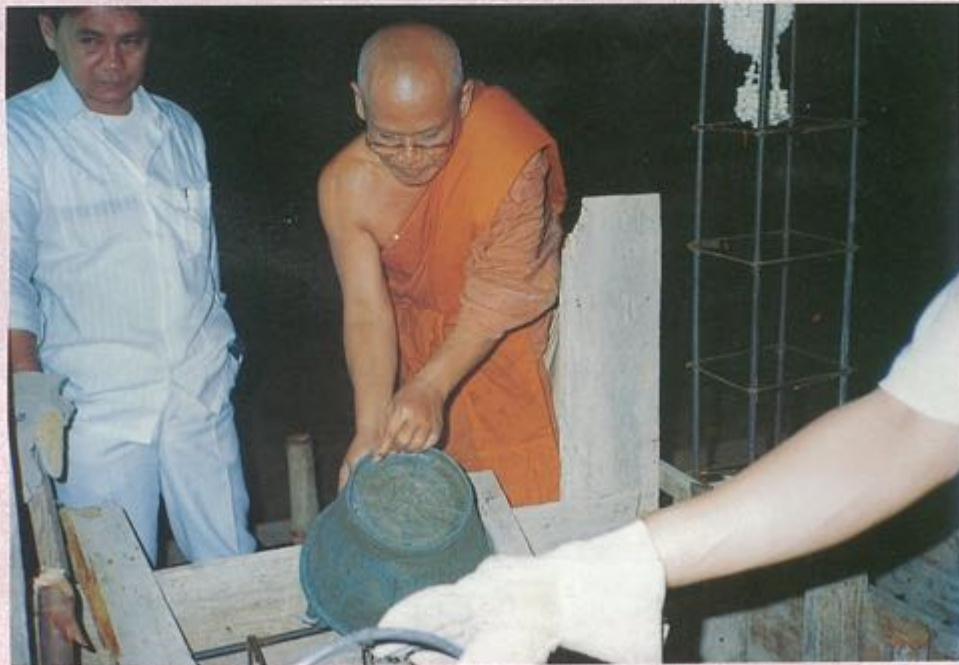

ปรับที่เพื่อก่อสร้างอาคาร

ประธานเสวียมัคคีทั้งพระและคฤหัสถ์

พระสิกในพิธีเปิดห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี"

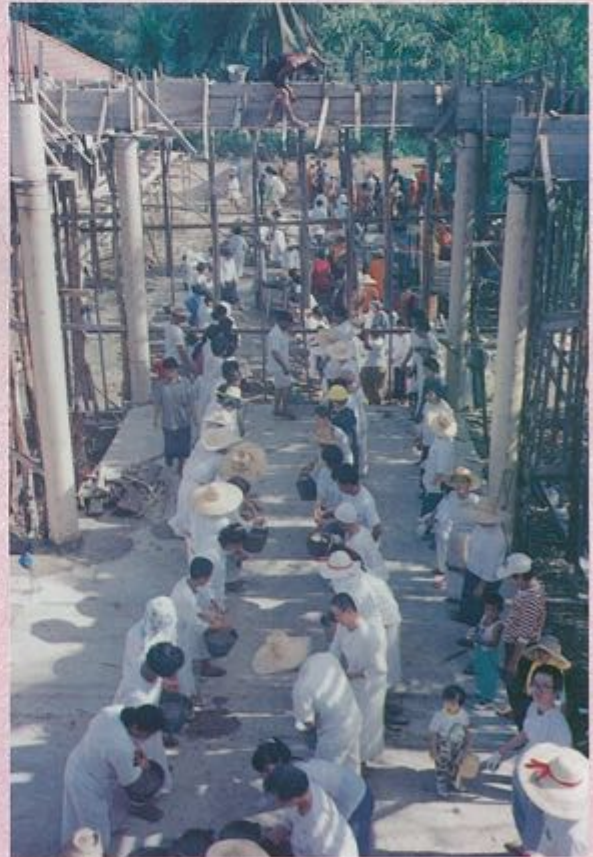

ชั่วยกกันพัฒนา ไม่เห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อย

เรือขึงเรือขึงเป็นแถวอย่าง
เสร็จต่อกันไป

พระ เณร และฆราวาส ร่วมใจ
เพื่อ ไปสู่ความดีงาม

เป็นรูปร่างเกือบเสร็จจัดงมโนรถ

ที่ระลึกในพิธีเปิดห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี"

สถิตยสถานเป็นรูปอาคารห้องสมุดประชาชน
และพระตำหนักกรับริ๑๑

พระดึกในพิธีเปิดห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี"

แต่สิ้นเกล้าสิ้นกระหม่อม
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

อัญเชิญพระราชดำรัส เพื่อเป็นที่รำลึกและ
ดำเนินตามแนวพระบาท

เพื่อพัฒนาเยาวชนของชาติ
และการศึกษาของประชาชน

สิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ คือ ความรู้

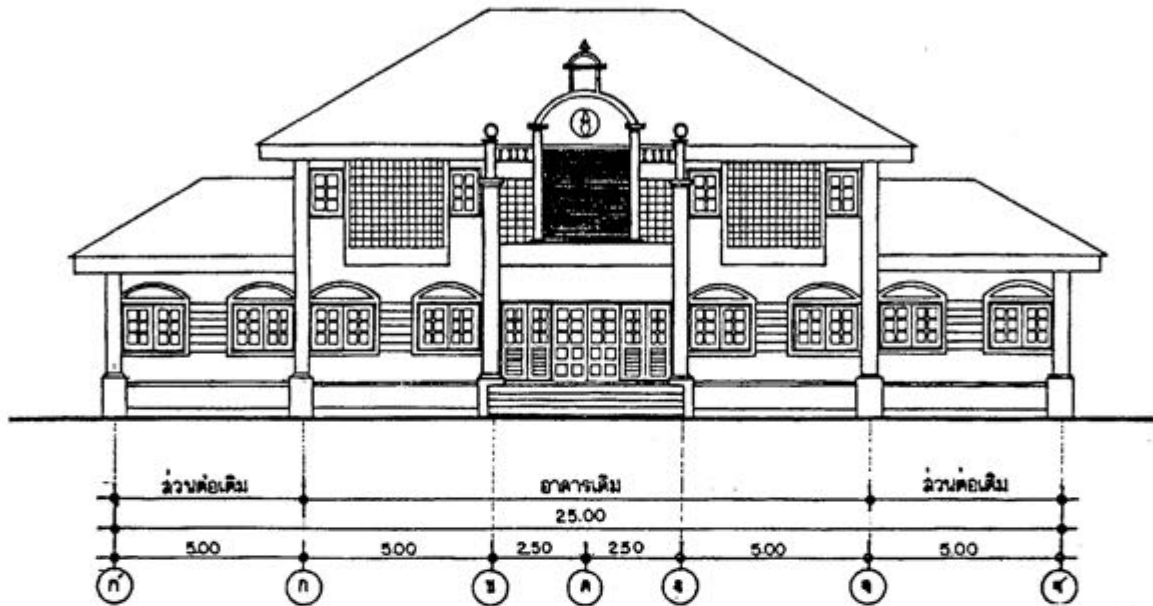

พา ไปสู่วิชาด้วยพระบารมีเป็นนิจนรินทร์

แบบแปลนห้องสมุด

คณะผู้จัดทำหนังสือ ที่ปรึกษา

หลวงพ่อพระมหาโกศล จน.ทวณ.โณ
อุบาสิกา พุทธสวัสดิ์ ช่างสุพรรณ
รองศาสตราจารย์ มาณพ พรหมโชติ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ยุกา สายมาลา
รองศาสตราจารย์ ดร. สอองศรี พรสุวรรณ
รองศาสตราจารย์ทวีศักดิ์ ญาณประทีป

กองบรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิมลพรรณ เรพเพอร์
คุณนิรมล พึ่งวิชา
คุณมะลิ พิมลสมบุญ

คุณยุพิน ไทยประยูร
คุณจรรวรรณ ศรีรัตนกุล

ฝ่ายออกแบบและกราฟิก

คุณสมจิต หวังเกษม

ขอขอบพระคุณ

บริษัท บี.เอส.พี. เพาเวอร์ก๊าศ จำกัด
บริษัท เอเชียคัลเลอร์ปอเรชั่น จำกัด

ผู้มีอุปการคุณในการจัดพิมพ์หนังสือที่ระลึกเล่มนี้

พิมพ์ที่

บริษัท ซิตเวอร์พินส์โปรดักส์ จำกัด
104/21 ถนนนนทรี แขวงช่องนนทรี
เขตยานนาวา กรุงเทพฯ 10120
โทร. 294-3344-8
โทรสาร: (662) 294-5544

ตำหนักรับรอง สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี"